

Κοινωνία της Τεχνολογίας ή τεχνολογία της Κοινωνίας•

Περίληπτική παρουσίαση του μαθήματος:

Τεχνολογία και Κοινωνία

με ερωτήσεις.

Δ. Τ. ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ

Τι σημαίνει η λέξη Μηχανή

- ▶ Ο Κορμπυζιέ έλεγε τα κτίρια μηχανές.
- ▶ Κατά τον ορισμό του Αριστοτέλη, αν **οτιδήποτε** θεραπεύει την απορία της φύσης είναι **μηχανή**, τότε και τα **ρουχά που φοράμε** όταν η φύση μας κρυώνει είναι μηχανές. Τα **ρουχά, όμως** δεν μας ζεσταίνουν μονάχα, είναι προϋπόθεση για την κοινωνία μας και καθορίζοντας την συμπεριφορά μας.
- ▶ **Μηχανή είναι και ο λόγος μας, των 'ργων μας η σικά και η αιτία, μηχανή και η γλώσσα που μιλάμε** αφού η φύση είναι άλαλη χωρίς εμάς και η ζωή μας είναι αδύνατη σ' έναν άλαλο κόσμο.
- ▶ **μηχανή σημαίνει ανθρωπιά, σημαίνει ζωή.**

Τι σημαίνει μηχανή και τι μηχανική;

- ▶ **Σμήχω** σημαίνει καθαρίζω, τακτοποιώ βάζω στη σειρά, συναρμολάζω καθαρά και λειτουργικά όντα.
- ▶ **Μήχος** είναι ο σκοπός και ο τρόπος μαζί
- ▶ **Μηχανή** είναι το μέσον για να προσθέσουμε ικανότητες στη φύση για το συμφέρον μας, για το όφελός μας.
- ▶ **Η Μηχανή δίδει αξία στη φύση, στα πράγματα και στο νου μας.**
- ▶ Μηχανικός, Μηχανική, Μηχανικό, είναι η ιδιότητα, η ικανότητα και η τάση ενός όντος να παράγει μήχους
- ▶ Μηχανική τέχνη είναι το σύνολο των γνώσεων, δεξιοτήτων, δυνάμεων και εργαλείων με τα οποία μηχανευόμαστε, δηλαδή κάνουμε μηχανές, δηλαδή *σμήχομε μήχους*, δηλαδή *βάζομε σε αρμονία πράγματα που πράττομε στον κόσμο για το όφελός μας*, εμάς των ανθρώπων και του υπόλοιπου κόσμου που μας κοσμεί.

Τι είναι η αρμονία

- ▶ Αρμόζω σημαίνει δένω, προσαρτώ, συσχετίζω λειτουργικά, συνθέτω περισσότερα του ενός στοιχεία και σχηματίζω ένα καινούριο ον. Η αρμονία είναι η αξία της σύνθεσης.
- ▶ Αρμός ενός όντος ως προς ένα άλλο ον είναι το μέλος του όντος που το 'δένει' το ρπροσαρμόζει στο άλλο ον.
- ▶ Μια σύνθεση όντων που δεν παράγει κάτι χρήσιμο και λειτουργικό δεν έχει αξία ούτε αρμονία.
- ▶ Η αρμονία είναι κριτήριο της αξίας.
- ▶ Η αρμονία δηλώνει την συνοχή των μερών της σύνθεσης ενός όντος.
- ▶ Αρμονία είναι η ένταση της σύστασης ενός όντος.

Αρμονία και όφελος των ανθρώπων

- ▶ Η Αρμονία εκφράζει τη σχέση των όντων με τον άνθρωπο, μια σχέση σχέσεων μεταξύ των όντων στα οποία ανήκει και ο άνθρωπος. Αυτή η σχέση των σχέσεων των όντων είναι η αρμονία των όντων.
- ▶ Με άλλα λόγια, αρμονία είναι ότι αρμόζει στον άνθρωπο, η υγεία του και η ικανότητά του να ονειρεύεται, να αγαπά, να ερωτεύεται και να κάνει πράξη τα όνειρά του, να πετυχαίνει τους μήχους του, να σμήχει τους μήχους του, να μηχανεύεται την αρμονία και τη χαρά του έρωτά του.
- ▶ Για να το πετύχει αυτό ο άνθρωπος ερωτά ό,τι αγαπά, το ερωτά για να το μάθει. Η μάθηση πάει μαζί με τον έρωτα. Ποτέ δε μαθαίνεις σωστά κάτι που μισείς.
- ▶ Αυτό είναι ο έρωτας, να δυναμώνεις ρωτώντας ό,τι αγαπάς, επειδή αν δεν το ρωτήσεις, κι αν δεν καταλάβεις τι σου απαντά, δηλώνεις πως δεν το αγαπάς, πως δεν είσαι ικανός να του φέρεις, να του άγεις το παν, δήλα δη να του φέρεις τα 'πάντα'.

Τι είναι ο Έρωτας

Από το ερμηνευτικό Λεξικό Σουΐδα του 1000μΧ.

Έρως: ὅτι οὐδείς ἔρως ἀστεῖος, τοῦτο πρόβλημά ἐστι καθόλου ἀποφαντικόν. ἀνασκευάζεται δέ, ὅτι μὴ πᾶς ἔρως φαῦλος·

Κανείς έρωτας δεν είναι αστείος, κι αυτό μεν δεν είναι καθόλου πρόβλημα απόφασης, ανασκευάζεται δε το ότι κάθε έρωτας είναι φαύλος (μη σοβαρός).

- ▶ διαιροῦμεν γὰρ τὸν ἔρωτα εἰς τε:
- ▶ **Ο έρωτας είναι δυο λογίων:**
- ▶ σύντονον ὄρεξιν ἀφροδισίων, ὡς Ἐπίκουρος λέγει, ὃν οὐχ οἶόντε ἀστεῖον εἶναι, Καὶ
- ▶ **έντονη ὄρεξη για αφροδίσια συνουσία όπως λέει ο Επίκουρος, πράγμα καθόλου αστείο,**
- ▶ εἰς ἐπιβολὴν φιλοποίας διὰ κάλλος ἐμφαινόμενον, ὡς οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς·
- ▶ **επιβολή αγάπης δημιουργίας για χάρη της ανάδειξης της ομορφιάς όπως λένε αυτοί από τη στοά (Οι Πλατωνικοί)**

Η Ενότητα του Έρωτα.

- ▶ Σχόλιο για τον έρωτα:
- ▶ Η συνουσία των γονέων γεννά το σώμα. Το σώμα γυμνό και σιωπηλό δεν κοινωνεί, δεν έχει ζωή.
- ▶ Άρα ο ανθρώπινος έρωτας γεννά και την σάρκα και τα τεχνήματα, την παιδεία, τα ρούχα, τη στέγη, το φαΐ την ψυχαγωγία... και τον έρωτα. Αυτό έλεγαν οι Έλληνες εδώ και 4.000 χρόνια, τουλάχιστον.
- ▶ **Αυτή η ενότητα του έρωτα ως ισχύος συνουσίας και ως ισχύος δημιουργίας τεχνημάτων γεννά και την ψυχή μας, ως ισχύ λόγου αίσθησης και επιθυμίας, δηλαδή:**
- ▶ **ως τη λογική, την αισθητική και την επιθυμητική υπόστασή της ψυχής μας.**

...και πολλά μέλλει να μάθεις
αν το Ασήμαντο εμβαθύνεις ...
Οδυσσέας Ελύτης, στο 'Άξιον Εστί' .

Τι είναι το ον;

- ▶ **Ον** ονομάζομε **κάθε** τι το **διακριτό** από τον **άνθρωπο** στον **κόσμο**.
- ▶ Η διά**κριση** γίνεται **κριτικά**, με σύ**γκριση** και **κρίση** σε διακε**κρι**μένες και δια**κρι**τές **κρίσι**μες **περιστά**σεις.
- ▶ Ο **vous** είναι το εργαλείο για τις **κρίσεις** μας και τις συ**γκρί**σεις μας.
- ▶ Ο διακριτός με τις αισθήσεις και το **vous** κόσμος είναι μέρος του **σύμπαντος**.
- ▶ Δεχόμαστε πως πέρα από τα αισθητά και τα νοητά σε μας όντα υπάρχουν και άλλα διακριτά όντα που δεν μπορούμε ακόμη να τα διακρίνουμε ούτε με τις αισθήσεις μας ούτε με το νου μας.
- ▶ Κάποιος, απρόσμενος συνήθως, βρίσκει πάντα το καινούριο, κάτι που κανείς δεν το είχε νιώσει, δει ή σκεφτεί. Δεν μπορούμε να το αποκλείσουμε αυτό για τις παντοτινές επόμενες στιγμές μας.

Τα τρία είδη των όντων

► Τα όντα είναι:

- 1. **Φυσικά**, δηλαδή όντα που δεν τα έχει ποτέ ακουμπήσει ανθρώπινο χέρι, εργαλείο ή μηχανήμα.
- 2. **Τεχνητά - πραγματικά**, δηλαδή όντα που προέκυψαν με την εργασία του ανθρώπου. Λέγονται και τεχνήματα, **πράγματα**, αγαθά, προϊόντα κλπ. Εδώ θα τα λέμε **τεχνήματα ή πράγματα**.
- 3. **Νοερά**, δηλαδή όντα που σχηματίστηκαν στο νου μας και καταχωρίστηκαν στη μνήμη μας ως **έννοιες**. Οι έννοιες είναι εικόνες όντων δημιουργημένες από το νου, γι' αυτό και τις λέμε νοερά όντα ή και νοήματα αφού καμιά έννοια δεν είναι αυθύπαρκτη και όλες οι έννοιες δομούνται, νοούνται ως συνθέσεις άλλων εννοιών. **Οι έννοιες δεν υπάρχουν έξω από το σώμα μας ως έννοιες, γίνονται αντιληπτές, αισθητές και νοητές όταν σημαίνονται με λέξεις ή κάθε είδους έκφραση ή και πράξη.** Κάθε έννοια προκύπτει με ένα νόημα και συνήθως η λέξη νόημα σημαίνει ό,τι και η λέξη έννοια όταν αποτελούν σημασία μιας λέξης. Εδώ θα τις χρησιμοποιούμε και τις δυο λέξεις, η έννοια θα σημαίνεται με τη λέξη ενώ η διαδικασία παραγωγής της έννοιας θα σημαίνεται πάντα με τη λέξη **νόημα. Κάθε νόημα ολοκληρώνεται όταν παράγει μια έννοια που μπορεί να ονομάζεται και να σημαίνεται με μια λέξη του λόγου. Τα ανολοκλήρωτα νοήματα είναι ανοησίες.**

Η σχέση των ειδών των όντων

- ▶ Κάθε τεχνητό όν γίνεται με το νου πάνω στη φύση, είναι το γινόμενο του νου με τη φύση, κάθε πράγμα πράττεται με το νου και τους νόμους της φύσης. Ο νους δεν μπορεί να νοήσει πράγματα αντίθετα με τους νόμους τα φύσης, πράγματα χωρίς έκταση στο χώρο και το χρόνο, πράγματα χωρίς σύσταση (δομή) και ένταση, δηλαδή αλληλεπίδραση με τα άλλα όντα.
- ▶ **Πράγμα = νόημα 😊 φυσικό όν**
- ▶ Η σχέση αυτή μπορεί να γραφτεί με πολλούς τρόπους, οι λέξεις που σημαίνουν τις έννοιες πράγμα(τέχνημα), νόημα και φυσικό όν είναι πολλές.

Οι αισθήσεις μας

- ▶ Οι αισθήσεις μας δεν περιορίζονται στα σήματα που έρχονται απ' έξω από το σώμα μας και το διεγείρουν μέσω των αισθητικών υποδοχέων μας, των ματιών των αυτιών, της μύτης, συνολικά του δέρματός μας και του στόματός μας.
- ▶ Αισθήσεις ηδονής, πόνου, έντασης και διέγερσης του νευρο-μυϊκού και του κυκλοφοριακού συστήματος μας, καθορίζουν την εσωτερική αίσθηση του σώματός μας και την συμπεριφορά μας.
- ▶ Πολλές από αυτές τις διεγέρσεις που συμβαίνουν μέσα μας έχουν νοερά αίτια.
- ▶ Η νόησή μας καθορίζεται συχνότατα με σκέψεις αποσκοπούσες σε αποφάσεις και στοχευμένες σε έννοιες που μας νοιάζουν και που αποτελούν σημαντικά ζητήματα για το μέλλον μας ή επιθυμίες μας που θέλουμε να εκπληρώσουμε. Οι σκέψεις αυτές διεγείρουν το σώμα μας και όλες τις λειτουργίες του.

Οι αισθήσεις μας

- ▶ Οι αισθήσεις μας μπορούν με ασφάλεια, συνέπεια και δυνατότητα λειτουργικής μελέτης και ελέγχου να χωριστούν σε:
- ▶ **αισθήσεις ηλεκτρομαγνητικού πεδίου,**
- ▶ **τασικού (μηχανικού) πεδίου και**
- ▶ **χημικού πεδίου, πεδίου χημικών αντιδράσεων.**
- ▶ Οι τρεις αυτές κατηγορίες αισθήσεων μας καθορίζονται από τους αντίστοιχους υποδοχείς που είναι τριών ειδών και μας παρέχουν τη δυνατότητα μελέτης της αλληλεπίδρασης των σημάτων που δεχόμαστε έξω από το σώμα μας με τα σήματα που αισθανόμαστε να έρχονται μέσα από το σώμα μας. Η έκφραση: 'νοιώθω μέσα μου' η αίσθηση της πείνας, της απόγνωσης, του έρωτα, της χαράς και τόσες άλλες μπορούν να εναρμονιστούν με τις αισθήσεις των σημάτων που παίρνουμε από το περιβάλλον μας. Έτσι μπορούμε αντικειμενικά να εναρμονίσουμε τα σώματά μας στον κόσμο που μας κοσμεί, να θρέψουμε σωστά τα σώματά μας και να ερωτευτούμε τους συντρόφους μας, τα πράγματα που φτιάχνουμε και τη φύση που ζούμε.
- ▶ Στους τρεις τύπους αισθητήρων προστίθεται κι ένας τέταρτος εξ' ίσου, αν όχι σπουδαιότερος τύπος, αυτός ο λεγόμενος τύπος υποδοχέων άλγους, δηλαδή πόνου. Οι υποδοχείς αυτοί μας ειδοποιούν για κάθε ζημιά που παθαίνουμε, για κάθε τραύμα, για κάθε κάψιμο για κάθε μόλυνση κλπ.

Οι αισθήσεις μας πλην του πόνου (του άλγους).

- ▶ Αισθανόμαστε τον κόσμο με το σώμα μας, με όλο μας το σώμα.
- ▶ Το σώμα μας δέχεται σήματα, διεγείρεται με ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία, με 'μηχανικές πιέσεις στερών υγρών και αερίων και με χημικές αλληλεπιδράσεις. Οι γνωστές 'αισθήσεις μας καταχωρίζονται στις αλληλεπιδράσεις αυτές ως εξής:

αίσθηση	Ηλεκτρομαγνητική αλληλεπίδραση (ένταση)	Χημική αλληλεπίδραση (σύσταση)	Μηχανική αλληλεπίδραση (Έκταση)
Γεύση		Υγρά και στερεά στο στόμα αλλά και σε όλο το σώμα	
όσφρηση		Αέρια στη μύτη	
αφή	Θερμική ακτινοβολία	Η αίσθηση της πέψης αλλά και της ερωτικής συνουσίας	Πιέσεις πάνω στο σώμα αλλά και μέσα σε όλο το σώμα, στο πεπτικό και στο κυκλοφορικό σύστημα
ακοή			Πιέσεις άμεσα και έμμεσα μέσω του μυοσκελετικού συστήματος στο ακουστικό τύμπανο.
όραση	Ορατή ακτινοβολία		

ΟΙ ΥΠΟΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΟΝΤΟΣ

- ▶ Τα όντα, *όλα τα όντα, τα φυσικά, τα πραγματικά και τα νοερά,*
 - ▶ τα νιώθουμε με τις αισθήσεις μας (έκταση)
 - ▶ τα νοούμε με το νου μας (σύσταση)
 - ▶ τα κοινωνούμε με το λόγο μας (ένταση)
- ▶ Με άλλα λόγια, τα όντα αλληλεπιδρούν με την ψυχή μας την τρισυπόστατη καθ' υπόσταση, δηλαδή, η ψυχή μας ως ον διαθέτει κι αυτή την έκτασή της, την έντασή της και την σύστασή της.

Οι υποστάσεις των όντων και οι υποστάσεις της ψυχής μας

ΟΝ	έκταση	Ένταση	σύσταση
Ψυχή	Αίσθηση	Βούληση (επιθυμία)	Λόγος

- ▶ Η ψυχή είναι ένα νοερό διακριτό ον το οποίο:
 - ▶ **εκτείνεται** όπου ο λόγος οδηγεί τις αισθήσεις και το νου μας να νιώσουν άλλα όντα.
 - ▶ **εντείνεται** από τη συναρμογή των αντιθέτων που ο λόγος αρμόζει με το νου μας στο σώμα μας.
 - ▶ **Συστήνεται** απ' όσα συλλογιζόμαστε, απ' όσα συνθέτουν του λόγου μας τα ρήματα.

- ▶ **Οι υποστάσεις των όντων ταυτίζονται καθ' υπόσταση με τις υποστάσεις της ψυχής μας.**

Η ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΤΩΝ ΟΝΤΩΝ

(Η έννοια της έννοιας)

- ▶ Η νόηση είναι μια σωματική λειτουργία, μια λειτουργία σιωπηλή, μέσα στο σώμα μας, μια σύνθεση χημικών αντιδράσεων, ηλεκτρομαγνητικών πεδίων και μηχανικών τάσεων. Η σύνθεση αυτών των τριών υποστάσεων της νόησης (ηλεκτρομαγνητική ένταση, χημική σύνθεση και μηχανική έκταση) αφήνει:
- ▶ ίχνη στο σώμα μας και αυτά τα ίχνη συνθέτουν την μνήμη μας.
- ▶ Διαφορές μεταξύ της μνήμης και της πραγματικότητας που αισθανόμαστε, της εξωσωματικής και της ενδοσωματικής. Αυτές οι διαφορές διαμορφώνουν την λεγόμενη συναίσθηση ως σύνθεση των αισθήσεων και των αντιδράσεων της μνήμης μας.
- ▶ Την μεταβολή της λογική συνοχής των εννοιών που έχουν καταχωριστεί στη μνήμη.

Τι είναι ο νους

- ▶ Έχουμε δημιουργήσει την έννοια του νου, ως ένα ον νοερό που:
- ▶ 'μαζεύει' τα αισθήματα από το περιβάλλον και το σώμα μας, τα αισθήματα που υποδέχονται οι υποδοχείς – αισθητήρες μας, τα μάτια, τα αυτιά, το στόμα και η μύτη και όλο μας το σώμα και μετά την υποδοχή των αισθημάτων, όλοι αυτοί οι ήχοι, οι εικόνες, οι γεύσεις οι οσμές, οι αφές κλπ γίνονται συμπλέγματα μέσα στους νευρώνες του σώματός μας, γίνονται **στοιχεία της μνήμης μας, ζωντανά, εξελισσόμενα και αλληλοεπιδρώντα μεταξύ τους και με όσα έχουν ήδη καταγραφεί στη μνήμη.**
- ▶ **Κάθε διακριτή καταγραφή στη μνήμη είναι μια έννοια,**
- ▶ **κάθε διαδικασία σύνθεσης αυτής της καταγραφής είναι ένα νόημα,**
- ▶ **Όλη αυτή η λειτουργία του 'Νου' είναι η νόηση.**
- ▶ Αυτές οι αλληλεπιδράσεις γεννούν καινούρια συμπλέγματα και καταγράφονται ως παράγωγα των αισθημάτων μας.
- ▶ **Έτσι χιζεται ο νους χιζοντας τον εαυτό του αλλά και το σώμα μας όλο** αφού ορίζει την αγωγή μας, την συμπεριφορά μας, τη θρέψη του σώματος μας, την αναπαραγωγή του, την κοινωνία του με τους άλλους όμοιους με κι ανόμοιους με μας οργανισμούς, τα πράγματα και τα φυσικά φαινόμενα αλλά και τα μη φαινόμενα στον κόσμο.

Νόηση είναι η λειτουργία του νου

▶ Πώς εννοούμε το Νού?

- ▶ Τα αισθήματα που συλλέγει το σώμα μας πλέκονται με τα όσα έχει ήδη συλλέξει αλλά και με τα όσα έχει δημιουργήσει συνθέτοντας τα.
- ▶ αποδίδομε σε ένα διακριτό ον που το λέμε νου και κατοικεί μέσα μας αλληλοεπιδρώντας με όλη τη λειτουργία του σώματός μας, ένα νοερό ον ικανό:
 - a. να συλλέγει αισθήματα, να τα απλοποιεί και να τα τακτοποιεί ως έννοιες (να εκτείνεται δήλα δη) και
 - b. να συνθέτει δικά του νοερά αισθήματα και απ' αυτά δικές του έννοιες (να δομείται και να συστήνεται),
 - c. Να κινεί το σώμα μας με όσα νοερά αισθήματα δημιουργεί μέσα του (να θερμαίνεται και να εντείνεται)
- ▶ Με τη νοερή έννοια που σημαίνει η λέξη Νους σημαίνουμε ως πρόσωπο μια λειτουργία του σώματός μας που **ήδη την είπαμε νόηση**. Όπως ο εργάτης κάνει την εργασία έτσι και ο νους κάνει τη νόηση με τη διαφορά πως ο εργάτης είναι πρόσωπο υπαρκτό ενώ ο νους είναι έννοια νοητή. Για χάρη της ιστορικότητας της γλώσσας μας ας διατηρήσουμε τη λέξη και την έννοια του νου μια και πολλές φορές βολεύει στην συνεννόηση αλλά πάντα να ξέρομε πως ο νους δεν υλοποιείται με κάποιο ιδιαίτερο όργανο αλλά εκφράζει μια σωματική μας λειτουργία η οποία εκτείνεται σε όλο μας το σώμα, κάτι δηλαδή όπως είναι η αναπνοή και η τροφή, διακριτές λειτουργίες μεν εκτεινόμενες δε σε όλο το σώμα. Αυτός είναι ο νους. Και έχει τρεις υποστάσεις:

Οι έννοιες και ο Νους

- ▶ Είναι ο νους διαχειριστής και δημιουργός των εννοιών, όλων εκείνων των αισθημάτων και των νοημάτων που γεννούν οι συνδυασμοί των αισθημάτων. Οι έννοιες νοούνται με το νου (με τη νόηση του Νου) που τις τακτοποιεί και τις συγκρίνει μεταξύ τους και τις αξιολογεί και όταν αυτές οι έννοιες συνδέονται μεταξύ τους και σχηματίζουν μορφώματα αλλά και ακολουθίες εννοιών και διαδρομές εννοιών, τότε λέμε πως τις κατανοούμε και οι έννοιες στερεώνονται και δομούν τη λειτουργία του νου που τις γέννησε, τη νόηση.
- ▶ Όπως ένα έθνος αναπαράγει τον εαυτό του έτσι και ο νους αναπαράγει τον εαυτό του και τον εξελίσσει μέχρι την τελευταία πνοή του νοήμονος όντος που τον έχει.
- ▶ Έτσι νιώθουμε τα όντα, έτσι τα νοούμε και τα κατανοούμε όλα τα όντα, και τα φυσικά και τα πραγματικά και τα νοερά. Η διάκριση κάθε όντος γίνεται με την ικανότητα της ψυχής μας να το νιώθει ως όμοιο της και να το απολαμβάνει απομνημονεύοντας το, να το συνθέτει με άλλα ήδη απομνημονευμένα και να δημιουργεί, να συνθέτει νέα νοερά όντα/έννοιες και να το επιθυμεί επειδή η ανάμνησή του, ηθύμησή του υπόσχεται καινούρια νοερά όντα, επίκαιρα, ανανεωμένα και γεννήματα παλιών. Έτσι ηθύμηση έχει χαρακτήρα ερωτικής πράξης, δημιουργίας εκτεινόμενη και στην ψυχική προετοιμασία για ερωτική συνουσία και ναπααραγωγή.

Η Ροή των όντων η ροή των πραγμάτων και η ροή του Λόγου.

Όλα τα όντα έχουν τάση να αλλάξουν, **όλα ρέουν αλλά και Λέουν** ό,τι εμείς νιώθουμε και κατανοούμε από αυτά. **Η ροή του λόγου** είναι αμφίδρομη, από μας προς τον κόσμο και από τον κόσμο προς εμάς. Ο λόγος ρέει με την τάση της αρμονίας που μας κρατεί στη ζωή και μας κάνει να τείνομε προς την κοινωνία.

Η τάση προς κοινωνία είναι η ίδια με την τάση για συγκρότηση των δομικών στοιχείων όλου του κόσμου.

Ο έρωτας για να γεννήσουμε παιδιά είναι ο ίδιος με τον έρωτα για να φτιάξουμε τεχνήματα. Ο τοκετός και η τεύξη έχουν την ίδια πηγή, τον έρωτα και είναι αδιανόητο σήμερα να γεννήσεις παιδί χωρίς να μπορείς να το ντύσεις και να προφυλάξεις και να του μιλήσεις και να του τραγουδήσεις. Αυτή **η τάση των όντων που τείνουν στην αρμονία έχει: έκταση** στο χώρο και στο χρόνο

Έν**ταση** μέσα τους που την εκπέμπουν και γίνονται αισθητά με αυτήν την ένταση Σύ**σταση** από άλλα όντα με τα οποία δομούνται, συντείνονται και συστήνονται.

Οι υποστάσεις του Λόγου της Ψυχής και της Οικονομίας και η σχέση τους

	Ψυχή	Οικονομία	Λόγος
Ένταση	Βούληση - επιθυμία	κοινωνία	διαλεκτικός
Έκταση	αίσθηση	παραγωγή	Εκθετικός (ρητορικός)
Σύσταση	Λόγος	παιδεία	αποδεικτικός

Εμπειρικά μπορούμε να δούμε πως η εντατική, η εκτατική και η συστατική υπόσταση του λόγου, της ψυχής και της οικονομίας σχετίζονται όμοια:

Βούληση = Λόγος ☺ αίσθηση (σώματος και περιβάλλοντος)

Κοινωνία = παιδεία ☺ παραγωγή (πραγμάτων)

Διάλογος = απόδειξη ☺ έκθεση (ρητορεία)

Οι αρχές της νόησης των όντων

- ▶ Τα όντα διατηρούν την ύπαρξή τους, είναι δηλαδή νοητά, όσο σε μη μηδενική έκταση εντείνουν την σύστασή τους.
- ▶ Κάθε όν υφίσταται με τις τρεις του υποστάσεις, αν μια υπόσταση δεν υπάρξει, το όν δεν υπάρχει.
- ▶ Η ένταση του όντος, V ισούται με την σύστασή του σ επί την έκτασή του K . Ή, πιο σύντομα:

$$V = \sigma \text{ ☺ } K$$

Αυτό το ☺ είναι γενίκευση του συμβόλου του πολλαπλασιασμού, του γινομένου αριθμών, διανυσμάτων και τανυστών, ισχύει όμως και για τις απλές σχέσεις της γνωστής μας φυσικής μέχρι σήμερα. Το σύμβολο αυτό σημαίνει ανάπτυξη έντασης v από τη δόμηση σ ενός υλικού που εκτείνεται σε μια έκταση K .

Αν ξεχωρίσουμε τα εντατικά, τα εκτατικά μεγέθη και τις σταθερές που καθορίζονται από την σύστασή των υλικών-εξαρτημάτων που μελετούμε στις λεγόμενες φυσικές ή τεχνικές επιστήμες θα δούμε ότι ο γενικός αυτός νόμος που γράψαμε για τα όντα ισχύει σε όλες τις περιπτώσεις των λεγόμενων φυσικών νόμων και όχι μόνο.

Είπαμε πως τα όντα είναι φυσικά, πραγματικά και νοερά. Θα δούμε τους νόμους των όντων αυτών ανάλογα με το είδος τους.

Οι νόμοι των φυσικών όντων

- ▶ Η ένταση ισούται με την σύσταση επί την έκταση

$$v = \sigma \text{ ☺ } k$$

Πώς εξειδικεύεται αυτή η σχέση στα φυσικά όντα; Οπωσδήποτε αυτό που πρέπει να προστεθεί εδώ είναι η ... απουσία του ανθρώπου, δηλαδή τα μεγέθη που μπαίνουν εδώ θα πρέπει να είναι πολύ γενικά και να καλύπτουν όλη την ποικιλία που φύεται μέσα στη φύση χωρίς γεωμετρικές κατασκευές με ευθείες και καμπύλες που δηλώνουν την κατεργασία εξαρτημάτων και μηχανών από τον άνθρωπο.

Οι νόμοι βέβαια των φυσικών όντων δεν παύουν να είναι ένα τέχνημα, πρέπει όμως αυτό το τέχνημα να απεικονίζει τη λειτουργία ενός άτεχνου σύμπαντος.

Ένας πολύ βασικός νόμος της φύσης είναι ο νόμος διατήρησης της μάζας, του ηλεκτρικού φορτίου, της ενέργειας και της ορμής.

Ο Νόμος της διατήρησης μάζας, φορτίου, ορμής Ενέργειας και .. Κατανομής πιθανότητας!?

Ποσότητα που διατηρείται	Πυκνότητα	ροή	Έκφραση του νόμου της διατήρησης
m = μάζα [kg]	ρ = πυκνότητα μάζας [kg. m ⁻³]	$\rho \cdot u$, όπου u : ταχύτητα [m.s ⁻¹]	$\frac{\partial \rho}{\partial t} = -\nabla \cdot \rho u$
q ηλεκτρικό φορτίο [C]	ρ = πυκνότητα φορτίου [C. m ⁻³]	J : πυκνότητα ρεύματος [A.m ⁻²]	$\frac{\partial \rho}{\partial t} = \nabla \cdot J$
E = ενέργεια [J]	u = πυκνότητα Εσωτερικής Ενέργειας [J m ⁻³]	q = θερμοροή [W.m ⁻²]	$\frac{\partial u}{\partial t} = -\nabla \cdot q$
Ορμή	ρ = πυκνότητα μάζας [kg. m ⁻³]	U, ταχύτητα, D/Dt η ολική παράγωγος	$\rho \frac{D(u)}{Dt} = -\nabla \cdot P$
P [r, t] = $\int \Psi ^2 d^3r$: κατανομή πιθανότητας	$\rho = \rho[r, t] = \Psi ^2$ = συνάρτηση πυκνότητας πιθανότητας [m ⁻³], Ψ : κυματοσυνάρτηση	j = ροή πιθανότητας.	$\frac{\partial \Psi ^2}{\partial t} = -\nabla \cdot J$

Εντατικά και εκτατικά μεγέθη

- ▶ Οι σχέσεις που βλέπουμε στον προηγούμενο πίνακα δείχνουν πολύ καθαρά πως ο ίδιος νόμος συνδέει τις χωρικές και τις χρονικές παραγώγους των βασικών μεγεθών των κλάδων της φυσικής. Αυτή η ομοιότητα, στην ουσία της, δείχνει την ενότητα των μαθηματικών εκφράσεων μεταξύ των διαφορετικών κλάδων της φυσικής καθώς και τον τρόπο μετασχηματισμού των εκτατικών μεγεθών σε εντατικά μεγέθη. Έτσι η μάζα (εκτατικό μέγεθος m) γίνεται εντατικό (ως πυκνότητα $\rho = m/V$) καθώς και όλα τα 'ενεργειακά' μεγέθη (Q, U, W, H, S) γίνονται εντατικά όταν γίνουν ειδικά μεγέθη ($q = Q/m, u = U/m, w = W/m, h = H/m, s = S/m$) ή όταν ρέουσα ενέργεια εκφραστεί ως πυκνότητα ως προς την επιφάνεια από την οποία η ενέργεια ρέει στη μονάδα του χρόνου.

$$\blacktriangleright \partial T / \partial t = (\lambda / c_v) \nabla^2 T$$

- ▶ λ εδώ η αγωγιμότητα και c_v η ειδική υπό σταθερό όγκο θερμοχωρητικότητα.
- ▶ Μπορούμε να πούμε, γενικά, ότι η μεταβολή στο χρόνο ενός μεγέθους όπως η θερμοκρασία T είναι ανάλογη της μεταβολής της στο χώρο. **Πόσο γενική είναι αυτή η παρατήρηση?**

Οι νόμοι των φυσικών όντων

Είδαμε σε αυτούς τους μαθηματικούς τύπους να αποτυπώνεται, με θαυμαστή ακρίβεια, η σχέση μεταξύ της μεταβολής στο χώρο και της μεταβολής στο χρόνο ενός μεγέθους. Ας δούμε δυο τέτοια, φαινομενικά άσχετα μεγέθη από τον πίνακα και ας συγκρίνουμε τη γνωστή βασική σχέση της Θερμοδυναμικής – Μετάδοσης Θερμότητας με αυτήν της Κβαντομηχανικής την γνωστή ως εξίσωση του Σρεντιγκερ. Η \hbar είναι η σταθερά του Πλάνκ και το m παριστάνει τη μάζα ενός σωματιδίου που εμφανίζει κυματική διάδοση παριστάμενη με την Ψ

Θερμοκρασία $T(x,y,z,t)$

Κυματοσυνάρτηση $\Psi(x,y,z,t)$

(προκύπτει από την πυκνότητα Πιθανότητας $P_{x,y,z,t}$) και σχετίζεται με την διάδοση της πληροφορίας)

$$\partial T / \partial t = (\kappa/k) \nabla^2 T$$

$$\partial \Psi / \partial t = -(i \cdot \hbar / 2m) \cdot \nabla^2 \Psi$$

- ▶ Ας σημειώσουμε ότι και στις δυο εξισώσεις, στο δεύτερο μέλος έχουμε ροή,
- ▶ ροή θερμότητας ή ροή πιθανότητας αφού $\mathbf{P}[r,t] = \int |\Psi|^2 d^3r$: κατανομή πιθανότητας.
- ▶ Ας σημειωθεί ότι η ομοιότητα των μαθηματικών εκφράσεων είναι γενικότερη, αν παρατηρήσουμε ότι στο πρώτο μέλος έχουμε μια ένταση: $\partial T / \partial t$ και $\partial \Psi / \partial t$ ενώ στο δεύτερο μια έκταση $\nabla^2 T$, $\nabla^2 \Psi$.

Οι τρεις υποστάσεις v , σ , κ ορίζονται μαζί με τις οριακές συνθήκες τους οι οποίες ορίζουν τα όρια ισχύος των εξισώσεων και καθορίζουν τις λύσεις τους.

Υποστάσεις των $\Psi(x,y,z,t)$ και της $T(x,y,z,t)$	$\partial T / \partial t = (\kappa/k) \nabla^2 T$	$\partial \psi / \partial t = -(i \cdot \hbar / 2m) \cdot \nabla^2 \psi$
Έ v ταση του ρυθμού μεταβολής	$v = \partial T / \partial t$	$v = \partial \psi / \partial t$
Σύ σ ταση του μέσου διάδοσης	$\sigma = (\kappa/k)$	$\sigma = -(i \cdot \hbar / 2m)$
Έ κ ταση του μέσου διάδοσης	$\kappa = \nabla^2 T$	$\kappa = \nabla^2 \psi$
	$v = \sigma \odot \kappa$	$v = \sigma \odot \kappa$

Οι νόμοι των φυσικών όντων

- ▶ **1. Οι υποστάσεις των διακριτών όντων είναι και αυτές διακριτά όντα και ως διακριτά όντα έχουν και αυτές έκταση, ένταση και σύσταση.**
- ▶ **2. Η ένταση ενός όντος παράγεται από την επιβολή της σύστασης του πάνω στην έκταση του.**
- ▶ **3. Κάθε ον σχετίζεται διακριτά. μέσω των υποστάσεων του με άλλα όντα.**
- ▶ Η συσχέτιση των όντων παράγεται με όλους τους συνδυασμούς της έκτασης, της έντασης και της σύστασης των όντων.
- ▶ Αν η έκταση και η ένταση των όντων που συσχετίζονται αλλάξει, τότε τα όντα μεταβάλλονται μεν ποσοτικά αλλά δεν αλλάζουν σύσταση.
- ▶ Αν η σύσταση των όντων αλλάξει, τα όντα αλλάζουν χάνοντας και την έκτασή τους και τη σύστασή τους ($v = \sigma \otimes k$) Αυτό επειδή η σύσταση πολλαπλασιάζει την έκταση. Το ίδιο συμβαίνει αν η έκταση ενός όντος μηδενιστεί, αν δηλαδή αυτό ... τελειώσει.

Παρατηρήσεις για τους νόμους των φυσικών όντων.

- ▶ Οι νόμοι των φυσικών όντων δεν είναι γραμμένοι με στοιχεία για τον σχεδιασμό συνήθων τεχνημάτων. Χρειάζονται σχεδιαστικά εργαλεία και προσαρμογή των νόμων για να μελετήσουμε τεχνήματα, πράγματα ή μηχανήματα.
- ▶ Η λύση των εξισώσεων που παράγονται για την έκφραση των φυσικών νόμων είναι αρκετά πολύπλοκες για να εφαρμόζονται στην καθημερινότητα του τεχνολόγου μηχανικού.
- ▶ Οι νόμοι των φυσικών όντων έχουν χρησιμοποιηθεί στην σύγχρονη αγορά σε συνδυασμό με σχεδιαστικά εργαλεία, για την επίλυση πρακτικών προβλημάτων. Η μέθοδος των πεπερασμένων διακριτών στοιχείων και των πεπερασμένων διαφορών είναι τα βασικά μαθηματικά εργαλεία για την εφαρμογή αυτών των νόμων και οι εφαρμογές τους ολοένα και περισσότερο γίνονται φιλικές στους χρήστες τους, αναπτύσσοντας τους φοβερές ικανότητες.
- ▶ Η δημιουργική εργασία απαιτεί την γνώση των φυσικών νόμων εκφρασμένων με τέτοιο τρόπο που να επιτρέπεται στον σχεδιαστή μηχανικό **η γρήγορη εποπτεία του επιθυμητού ή του αναμενόμενου αποτελέσματος των υπολογιστικών του σκέψεων και των σχεδιαστικών του αποφάσεων.**

Νόμοι των πραγματικών όντων

Πραγματικά όντα ή πράγματα είναι τα όντα που έχουν προχθεί από τον πράττοντα άνθρωπο, τον εργαζόμενο άνθρωπο.

- ▶ Οι νόμοι των πραγματικών όντων, των πραγμάτων, δεν διαφέρουν από τους νόμους των φυσικών όντων πέραν της γραφής τους με τρόπο τέτοιο που να επιτρέπει την άμεση εφαρμογή τους και μάλιστα νοερά. Η σχέση μας $v = \sigma \odot k$ βοηθά πολύ στην σύνθεση των νόμων αυτών για δημιουργικό σχεδιασμό.
- ▶ Οι νόμοι αυτοί των πραγμάτων αφορούν φυσικά όντα που έχουν διαμορφωθεί από τον άνθρωπο έτσι ώστε να τον βοηθούν να εναρμονίσει την ύπαρξη και τη ζωή του μέσα στην φύση.
- ▶ Η διαμόρφωση των πραγμάτων αφορά στην μορφή, την ένταση αλλά και την σύσταση των πραγμάτων.

Νόμοι των πραγματικών όντων

Πραγματικά όντα ή πράγματα είναι τα όντα που έχουn παραχθεί (παραχθεί) από τον πράττοντα (παράγοντα) άνθρωπο, είναι γινόμενα της παιδείας επί την παραγωγή.

- ▶ 1. Όσο οι υποστάσεις των πραγμάτων γίνονται διακριτές και κοινωνούνται, τα πράγματα αποκτούν αξία ως προς τους παραγωγούς τους χρήστες- καταναλωτές, και τους εμπόρους.
- ▶ 2. Αν μια υπόσταση ενός πράγματος δεν είναι διακριτή από τους ανθρώπους, το πράγμα παύει να υφίσταται ως πράγμα και απορρίπτεται ως πρόσθετο στα φυσικά όντα.
- ▶ 3. Οι αξίες των πραγμάτων διακρίνονται ως προς την έκταση την ένταση και την σύσταση τους και αυτή η διάκριση ορίζει τον τρόπο που τα πράγματα παράγονται, κοινωνούνται και απορρίπτονται, έτσι η αξία κάθε πράγματος έχει την ιστορική της υπόσταση μέσω της παιδείας (την σύσταση της), την κοινωνική της υπόσταση (την έντασή της) και την παραγωγική της υπόσταση (την έκτασή της).

Αξία	Υποστάσεις της αξίας	Υποστάσεις της οικονομίας
Ένταση	Εκθετική (κοινωνική) αξία (^)	Κοινωνία
έκταση	Ανταλλακτική αξία (+)	Παραγωγή
σύσταση	Χρηστική αξία (*)	Παιδεία

Οι υποστάσεις της αξίας.

- ▶ Εκθετική (**Κοινωνική**) αξία ενός όντος ως προς έναν άνθρωπο είναι η έλξη του ανθρώπου προς το ον. Η έλξη αυτή μετράται από το γινόμενο της διαθεσης του ανθρώπου να αποκτήσει το ον (**ανταλλακτική αξία**) επί την δυνατότητά του να το χρησιμοποιήσει (**αξία χρήσης**)
- ▶ Η ανταλλακτική αξία ενός όντος ως προς έναν άνθρωπο είναι η ικανότητα του όντος να ανταλλαχθεί με άλλο ον. Καθαρή ανταλλακτική αξία είναι η δυνατότητα νομής του όντος χωρίς χρήση ή κοινωνική έκθεση. Η καθαρότερη ανταλλακτική αξία είναι το χρήμα.
- ▶ Η χρηστική αξία ενός όντος ως προς έναν άνθρωπο είναι η ικανότητα του όντος να συντεθεί ή να διαμορφωθεί έτσι ώστε να είναι χρήσιμο, **να αποτρέπει δηλαδή την απορία της φύσης προς όφελος του ανθρώπου για τον οποίο μετράται η αξία χρήσης.**
- ▶ Η εκθετική (**κοινωνική**) αξία είναι το γινόμενο της αξίας χρήσης επί την ανταλλακτική αξία.

Νόμοι των Πραγμάτων

$$\Delta\text{ομή}(\sigma\sigma - \text{ταση}) = \frac{\acute{\epsilon}\nu - \text{ταση}}{\acute{\epsilon}\kappa - \text{ταση}}$$

l : μήκος S: διατομή αγωγού, ελατηρίου κλπ ρ: ηλεκτρική αγωγιμότητα K: σταθερά ελατηρίου λ: θερμική αγωγιμότητα	Μέτρο της συνοχής του Φυσικού μέσου	Εντατικό μέγεθος [μονάδα]	Εκτατικό Μέγεθος [μονάδα]	Σχέση
Νόμος Ωμ	$R = \rho \cdot l / A$: [Ohm]	V [volt]	I [Ampere]	$V = I * R$
Νόμος Hook	$E = \kappa \cdot l / A$: [Pa]	σ [Pa]	$\epsilon = [\delta l / l]$	$\sigma = E * \epsilon$
Θερμοροή με αγωγή	$\lambda * A / l$: [W/K]	$\Delta\theta$ [K]	q [W]	$\Delta\theta = q / [\lambda * A / l]$
Η Εξουσία είναι μια με τρεις υποστάσεις σχετιζόμενες.	Νομοθεσία	Δικαιοσύνη	Κυβέρνηση (εκτελεστική εξουσία)	$\Delta = N \text{☺} K$
Ψυχή	Λόγος	Βούληση - Επιθυμία	Αίσθηση	$B = \Lambda \text{☺} A$
Οικονομία	Παιδεία	Κοινωνία	Παραγωγή	$K = \Pi \text{☺} \Pi$

Τα πράγματα είναι δυο ειδών, τα εκτατικά και τα μορφωτικά ή πληροφορικά.
 Εκτατικά είναι όσα καθορίζονται από τη μάζα, τον όγκο, την ισχύ, τη δύναμη και τα άλλα εκτατικά μεγέθη,

Νοερά όντα, Οι νόμοι και σχέσεις τους

- ▶ **Ο λόγος όπως είδαμε είναι πράγμα, είναι ένα τέχνημα, ο νους όμως δεν είναι τέχνημα.** Ο νους μορφώνεται μέσα μας από τα αισθήματα και τα έργα μας όπως μορφώνεται το σώμα μας όταν κινείται, τρέφεται, υπόκειται σε όλες τις δοκιμασίες της έκθεσής του στη φύση και στην δομημένη εκμηχανισμένη και μηχανοποιημένη πραγματικότητα στην οποία ζούμε. Έτσι, με τα ρούχα μας περιορίστηκε στο διάβα των αιώνων η τριχοφυΐα στο σώμα μας με την οποία ζεσταινόμαστε πριν από αιώνες και αναπτύχθηκαν οι επιδεξιότητες στα χέρια μας για να κατεργαζόμαστε τα υλικά που βρίσκομε στη φύση και να φτιάχνουμε τα πράγματα που βάζει ο νους μας. **Ο νους είναι λειτουργία του σώματος μας όπως η πέψη, η κυκλοφορία του αίματος και η αναπνοή. Η νόηση, η μνήμη και η ορμή** είναι οι υποστάσεις του νου και η νόηση έχει λογικό χαρακτήρα ενώ η μνήμη αισθητικό χαρακτήρα και η ορμή καθορίζει τον βουλευτικό χαρακτήρα μας. Ο νους είναι σπερμηδόν αποτύπωμα του λόγου στο σώμα μας, ένα αποτύπωμα ζωντανό και αλληλεπιδρόν συνεχώς με το σώμα μας και το περιβάλλον μας.

συνεννόηση και συλλογισμός

Η γένεση της Οικονομίας και της Κοινωνίας

- ▶ Η νόηση είναι μια σωματική λειτουργία, γίνεται μέσα μας και φορέας του νου είναι το σώμα μας που στο σύνολό του επηρεάζει τη λειτουργία του νου.
- ▶ Ο λόγος είναι ένα τέχνημα που εξελίσσεται και λειτουργεί μεταξύ των ανθρώπων που κοινωνούν, που μετέχουν στα κοινά μεταξύ τους πράγματα και στη φύση.
- ▶ Ο λόγος εκτείνεται σε περισσότερους του ενός ανθρώπους και διαμορφώνεται ως κοινός εξ ορισμού, ενώ ο νους εκτείνεται ως λειτουργία σε κάθε άνθρωπο χωρία.
- ▶ Έτσι, με τον κοινό λόγο συλλογιζόμαστε σιωπηλά ενώ με τον προσωπικό, εσωτερικό νου συνεννοούμαστε. Αυτή είναι μια ρητορική αντίφαση που διαλεκτικά ορίζει την κοινότητα των λογικών όντων στα οποία ο λόγος, ως αρχή κοινωνίας αποτελεί βασικό λειτουργικό υπόβαθρο και εργαλείο λειτουργίας του νου.
- ▶ Η κοινωνία των ανθρώπων στηρίζεται, ξεκινά και καταλήγει στην συνεννόηση τους ως συλλογιζόμενα όντα.
- ▶ **Η αρμονία συλλογισμού και συνεννόησης γεννά την κοινωνία ως γινόμενη με την παιδεία επί την παραγωγή. Η παιδεία είναι νοητική κυρίως λειτουργία ενώ η παραγωγή είναι λογική κυρίως λειτουργία και οι δυο όμως αλληλοσυμπληρώνονται και αλληλοκαθορίζονται όπως ο συλλογισμός με την συνεννόηση. Έτσι εμείς οι άνθρωποι νεμόμαστε τον κοινό μας οίκο, έτσι ορίζουμε την οικονομία μας.**
- ▶ **Τόσο η κοινωνία όσο και η οικονομία γεννώνται συνέχεια και ελικοειδώς. Ο κύκλος γένεσης, ανάπτυξης, χρήσης, φθοράς θανάτου αφήνει νοερές εμπειρίες που προάγουν τον επόμενο κύκλο γένεσης ανάπτυξης, χρήσης φθοράς θανάτου. Έτσι σωρεύονται απλουστεύσεις των βασικών αρχών, τα περισσά αποκόβονται και τα γόνιμα εναρμονίζονται σε όσα λειτουργούν για τον επόμενο κύκλο. Έτσι κοινωνούμε**

Η σύνθεση του νου και του λόγου, αιτία σκοπός, μέθοδος και αποτέλεσμα κοινότητας.

- ▶ Ο κοινός λόγος γίνεται και κοινός νους. Πρώτη μέριμνα δυο ανθρώπων που θέλουν να συνεννοηθούν είναι να εξασφαλίσουν τον κοινό τους λόγο, να εν-νοήσει, να νιώσει ο ένας τον άλλο, να κατανοήσει ο ένας το νου του άλλου. Ο λόγος του ανθρώπου δεν αποκλείεται σε λέξεις μόνο, εκτείνεται σε όλη την ύπαρξη του ανθρώπου και εκτίθεται στο σύνολό του προσώπου του. Η αποκοπή μιας φράσης ή μιας πλευράς της συμπεριφοράς του προσώπου είναι αρχή ύβρεως. Η ηθελημένη μη επίτευξη συνεννόησης όπως και η ηθελημένη κατάλυση του λόγου αποτελούν επίσης ύβρεις. Η ύβρις είναι αιτία αποκοπής από τον κοινωνικό ιστό, τον ιστό των κοινωνούντων νοημόνων και λογικών όντων.

Συλλογισμός και συνεννόηση	Λόγος	λόγου ένταση	λόγου έκταση	λόγου Σύσταση
Νους	Κοινός τανυστής	διάλογος	Ρήση - ροή	απόδειξη
Ένταση του νου	αναγωγή	συνεννόηση	έκφραση	αγάπη
Έκταση του νου	συνειρμός	εξουσία	τέχνη	δοκιμή
Σύσταση του νου	αρμονία	έρωτας	ηδονή	Επιστήμη

Η αρμονία της ενότητας τέκνου και τεχνήματος

- ▶ «Όχι οι άνθρωποι μοναχά, που 'χουν μιλιὰ και γνώση τρέχου σε τούτο το δεντρό τσ' αγάπης για να τρώσι · πέτρες, δεντρά και σίδερα κι οζά στην οικουμένη, όλα γνωρίζουν και γροικού τον πόθο πως τα γιαίνει, κι ένα με τ' άλλο τη φιλιὰ κι αγάπη λογαριάζει, κι όλα αγαπούν και **πεθυμούν το πράμα που ταιριάζει**».
- ▶ *Βιτσέντζος Κορνάρος, Ερωτόκριτος.*

Έννοιες και λέξεις, Λόγος και Νους

- ▶ **Λόγος έργου σκιά** (Δημόκριτος)
- ▶ Ο λόγος παράγεται από την εργασία ως η σκιά της εργασίας πρώτα στο νου και μετά στην συμβατική έκφρασή του νου προς τους άλλους.
- ▶ **Η εργασία είναι αποτύπωση εννοιών σε φυσικά και τεχνητά όντα.**
- ▶ **Η εργασία απαιτεί πειθαρχία στους νόμους της φύσης και της τέχνης.**
- ▶ **Η εργασία είναι βασική κοινωνική λειτουργία και ως τέτοια παράγει το λόγο ως σκιά της**
- ▶ Νους είναι η σκιά της εργασίας στο σώμα μας
- ▶ Λόγος είναι η σκιά της εργασίας, (ή το είδωλό της) στην κοινωνία μας.

Πώς γίνεται η εργασία

- ▶ 1. Σμήχος του σκοπού, ξεκαθάρισμα του τι θέμε και νόηση του μήχου
- ▶ 2. Η Έκφραση του μήχου είναι η μελέτη και ο σχεδιασμός της μηχανής.
- ▶ Η Πρώτη κοινωνία του μήχου καθορίζεται από την αγάπη και γεννά την υποχρέωση
- ▶ Ο Συλλογισμός της μηχανής γεννά την δυνατότητα της συνεννόησης
- ▶ Η Συνεννόηση είναι η βάση για την υλοποίηση της μηχανής
- ▶ Η υλοποίηση, η Κατασκευή της μηχανής είναι μια κοινωνική πράξη.
- ▶ Η μηχανή τελειώνει όταν δοκιμαστεί από ξένα προς τον μηχανικό χέρια. Η μηχανή πάντα είναι ένα μήνυμα που δεν υπάρχει αν δεν ληφθεί με επιτυχία. Ανεπίδοτα μηνύματα χάνονται στα πηγάδια του εγώ μαζί με όσους ζουν με το εγώ τους.
- ▶ Η Μέτρηση της απόστασης της μηχανής από το μήχο, (της βολής μας από κέντρο του στόχου) δίδει μια τιμή της αξίας της μηχανής.
- ▶ Η Αξιολόγηση της μηχανής και το τελείωμά της γίνεται με την τιμολόγησή της. Η τελική αξιολόγηση της μηχανής γίνεται με την εκτίμηση της επίδρασής της στο σύνολο των μηχανών των ανθρώπων και στο επίπεδο της ζωής τους. Αυτή η τελική αξιολόγηση γίνεται με την απόσυρση από τη χρήση της μηχανής. Αυτό ισχύει για όλες τις μηχανές, για όλα τα τεχνήματα.

Ο Λόγος, και η Λέξη του είναι μηχανές

- ▶ Η πιο κοινή μηχανή, το πιο κοινό τέχνημα είναι η λέξη. Η λέξη είναι το τέχνημα-μηχανή με την ελάχιστη ενέργεια και τη μέγιστη απόδοση αποτελέσματος, είναι η τελειότερη μηχανή.
- ▶ Οι λέξεις συνθέτουν το Λόγο και αποτελούν κόρες του,
- ▶ μάνα των λέξεων είναι η νοημοσύνη, η ικανότητα, επιθυμία και τέχνη-γνώση της έκφρασης του νου, της νοημοσύνης. Δασκάλα των λέξεων είναι η κοινωνία.

Λέξεις – Εργασία – Λόγος - Έργο

- ▶ **Λόγος έργου σκιά** (Δημόκριτος)
- ▶ Λέξεις που δε σημαίνουν την ίδια έννοια για όλους είναι από άχρηστες μέχρι και βλαβερές. Οι λέξεις λειτουργούν όπως τα ανταλλακτικά στην αγορά των μηχανών. Αν ένα ανταλλακτικό δεν ταιριάζει για τη χρήση που το θέλουμε είναι σκουπίδι, άχρηστο.
- ▶ Η εργασία, κάθε είδους, δημιουργεί την έννοια των λέξεων.
- ▶ Οι λέξεις μεταξύ άνεργων ανθρώπων που δεν παράγουν αξίες, αχρηστεύονται.
- ▶ Η Εργασία φωτίζει τον εργάτη όταν έχει λόγο. Το φως αυτό, της εργασίας, γίνεται ο λόγος του εργάτη. Οι λέξεις είναι μηχανές και εργαλεία, είναι τεχνήματα με τα οποία φτιάχνουμε άλλα τεχνήματα.

Έννοια – Κοινωνία - Νόηση

- ▶ **Μια λέξη σημαίνει μια έννοια.**
- ▶ Οι έννοιες δημιουργούνται μέσα στο σώμα μας και ονομάζονται με λέξεις, και **ΟΙ ΛΕΞΕΙΣ** σημαίνουν **μεταξύ** μας τις έννοιες που έχουμε μέσα μας.
- ▶ **Μεταξύ** μας σημαίνει:
 - ❖ **μεταξύ διαφορετικών** ανθρώπων σήμερα,
 - ❖ **μεταξύ διαφορετικών** ανθρώπων σε διαφορετικές χρονικές περιόδους
 - ❖ **μεταξύ διαφορετικών** στιγμών της ζωής των ίδιων ανθρώπων.
 - ❖ Αρχή της κοινωνίας είναι η **συνεννόηση μεταξύ** διαφορετικών ανθρώπων

Έννοια – Κοινωνία - Νόηση

- ▶ Κάθε λέξη είναι ένα όνομα όντος, φυσικού, τεχνητού ή νοερού γραμμένο στη μνήμη ως έννοια και ως έννοια σχηματίζει νοήματα με το νου.
- ▶ Η κοινότητα των λέξεων μεταξύ των ανθρώπων είναι προϋπόθεση της ικανότητας για κοινωνία.
- ▶ Η μέριμνα για την κοινότητα της σημασίας των λέξεων είναι αντικείμενο της παιδείας, της αναπόσπαστης λειτουργίας της κοινωνίας. **Αν μπορούμε να μετρήσουμε την αξία της παιδείας, της οικονομίας και της κοινωνίας τότε:**
- ▶ **Η κοινωνία είναι το 😊 γινόμενο**
- ▶ **της παιδείας επί την Παραγωγή αξιών**
- ▶ **Κοινωνία = Παιδεία 😊 Παραγωγή**

Πως μετράμε την κοινωνία την παιδεία και την οικονομία (ο τρόπος)

- ▶ Η κοινωνία, η παιδεία και η οικονομία είναι έννοιες σχετικές με την ιστορική εξέλιξη του ανθρώπου, γι' αυτό και μετρούνται με σχετικά με την περίοδο της εξέλιξης του ανθρώπου μέτρα. Μεγάλη σπουδαιότητα έχουν τα διαχρονικά μέτρα για τη μέτρηση της εξέλιξης του ανθρώπου. Χωρίς διαχρονικά μέτρα η εξέλιξη, προφανώς δεν μετράται.
- ▶ Κάθε ον μετράται με ομοειδές του όν και σε συγκεκριμένες συνθήκες. Το μήκος με μήκος, η μάζα με μάζα κλπ. Έτσι θα μετρήσουμε και τα όντα που διακρίνομε ως παιδεία, ως κοινωνία και ως παραγωγή και οικονομία. Θα τα μετρήσουμε σε σχέση με τους ανθρώπους που τα τεκταίνουν, που τα φτιάχνουν, που τα πράττουν επειδή **και η κοινωνία και η οικονομία και η παιδεία** πράττονται, γίνονται, δεν είναι ακίνητα ούτε μπαίνουν στα ντουλάπια και στα ψυγεία, είναι όντα ζώντα μεταξύ των ανθρώπων, είναι όντα διαπνεόμενα, **και τα τρία!** από το λόγο και γι αυτό εκφράζονται λογικά με λέξεις όπως τώρα εδώ.

με ποιο μέτρο μετράμε την κοινωνία την παιδεία και την οικονομία

- ▶ Μέτρο κάθε όντος που επηρεάζει την κοινωνία του ανθρώπου είναι η αξία του όντος.
 - ▶ Η αξία ενός όντος έχει τρεις υποστάσεις:
 - ▶ Την αξία χρήσης,
 - ▶ την ανταλλακτική αξία και
 - ▶ την κοινωνική αξία.
- ▶ **Η κοινωνική αξία γίνεται με την αξία χρήσης επί την ανταλλακτική αξία.**
- ▶ Μπορούμε, σε πρώτη προσέγγιση να αντιστοιχίσουμε την αξία χρήσης στην παιδεία, την ανταλλακτική αξία στην οικονομία και την κοινωνική αξία στην κοινωνία.

Πως μετράμε την κοινωνία την παιδεία και την οικονομία (με ποιο μέτρο)

- ▶ Μέτρο κάθε όντος που επηρεάζει την κοινωνία του ανθρώπου είναι η αξία του όντος.
 - ▶ Η αξία ενός όντος έχει τρεις υποστάσεις:
 - ▶ Την αξία χρήσης,
 - ▶ την ανταλλακτική αξία και
 - ▶ την κοινωνική αξία.
- ▶ **Η κοινωνική αξία γίνεται με την αξία χρήσης επί την ανταλλακτική αξία.**

Οι υποστάσεις της αξίας και οι σχέσεις τους

- ▶ Μπορούμε, σε πρώτη προσέγγιση για τη μελέτη μας να αντιστοιχίσουμε :
- ▶ **την αξία χρήσης** στην παιδεία, συνοδευόμενη με την έρευνα και τις κοινωνικές υπηρεσίες της
- ▶ **την ανταλλακτική αξία** μέσω της παραγωγής στην οικονομία και
- ▶ **την κοινωνική αξία** στην κοινωνία, την συντηρητική ή την εξελισσόμενη.
- ▶ Έτσι οι σχέσεις:
- ▶ **Συντηρητική Κοινωνία = Παιδεία☺Παραγωγή**
- ▶ **Εξελισσόμενη Κοινωνία = Παιδεία☺οικονομία**
- ▶ Μπορούν να αναπτυχθούν ξεχωριστά σε ποσοτικές σχέσεις με διαφορετικές μονάδες μέτρησης των μεγεθών πλην της παιδείας που παραμένει να μετράται με τις ίδιες μονάδες και στις δυο σχέσεις.
- ▶ Είναι πολύ ενδιαφέρον να δούμε τη διαφορά μεταξύ της εξελισσόμενης κοινωνίας και της συντηρητικής κοινωνίας καθώς και το ρόλο της παιδείας στα δυο περιπτώσεις. (συζήτηση στην τάξη)

Η Τεχνολογία έχει τρεις υποστάσεις

- ▶ 1. Κοινωνία
- ▶ 2. Παραγωγή.
- ▶ 3. Παιδεία.
- ▶ Οι τρεις αυτές υποστάσεις και η σχέση τους (Κοινωνία = Παιδεία * Παραγωγή) ορίζουν την Τεχνολογία, αλλά και την λογοτεχνία. Λογοτεχνία και τεχνολογία στην Ελληνική γλώσσα δεν διαφέρουν. Απλά, η χρήση των λέξεων έφθειραν την ευρύτητα της ακρίβειας της έννοιας που και οι δυο αυτές λέξεις σημαίνουν, την τέχνη του λόγου που είναι και λόγος της τέχνης δηλαδή Κοινωνία και Παιδεία και Παραγωγή.

Η γένεση της τιμής των προϊόντων στην αγορά.

Η αξία χρήσης επί την ανταλλακτική αξία δίδει την κοινωνική αξία ενός πράγματος.

Παρατηρήσεις:

1. Αν χρησιμοποιούμε κάτι μόνο για μας και αυτό το κάτι κανείς άλλος δεν το χρειάζεται ή δεν το επιθυμεί, η κοινωνική του αξία είναι μηδενική και μηδενίζεται και η ανταλλακτική του αξία όσο μεγάλη κι αν είναι η αξία χρήσης του.
2. Η κοινωνική αξία διαμορφώνεται με την παιδεία. Αν κανείς δεν έχει παιδεία οδήγησης αυτοκινήτου τότε η ανταλλακτική αξία του αυτοκινήτου μηδενίζεται γι αυτόν.
3. Η ανταλλακτική αξία διαμορφώνεται σε τιμή με το νόμο προσφοράς και ζήτησης σε μια οικονομία που καθορίζεται από την συνάθροιση των πραγμάτων.
4. Σε μια οικονομία όπου οι τρεις υποστάσεις της αξίας συλλειτουργούν και σχετίζονται, η ανταλλακτική αξία καθορίζεται ως το πηλίκο της κοινωνικής αξίας δια της αξίας χρήσης.

Αξία - κόστος - τιμή

- ▶ Η αξία προϋποθέτει κόστος.
- ▶ Τίποτε, ακόμη και οι λέξεις, δεν γίνεται χωρίς εργασία.
- ▶ Η εργασία απαιτεί ανθρώπινη προσπάθεια και θέληση ή ανάγκη κοινωνίας
- ▶ Το **κόστος** είναι ένα αριθμητικό μέγεθος που αντιπροσωπεύει τα ποσά που επενδύθηκαν για την απόκτηση υλικών ή άυλων αγαθών και υπηρεσιών (τεχνημάτων) με σκοπό τη χρησιμοποίησή τους για την πραγματοποίηση εσόδων από πωλήσεις ή για την κάλυψη κοινωνικών αναγκών.
- ▶ **Η τιμή** ενός τεχνήματος διαφέρει από την αξία του και από το κόστος του, είναι το **ποσόν των χρημάτων** που ανταλλάσσονται για την **αλλαγή της ιδιοκτησίας του**.

Λέξεις και τιμές στην αγορά.

- Είναι γνωστό πως στην αγορά της Αθήνας δίδαξε ο Σόλωνας και πως ακόμη και σήμερα οι δικηγόροι αγορεύουν το δίκαιο και γι αυτό λέγονται και δικηγόροι. Είναι λοιπόν τόσο οι αξίες των λέξεων όσο και οι τιμές των προϊόντων που ανταλλάσσονται αλλά και τα όσα βλέπει κανείς με τις αισθήσεις τους που μορφώνουν την κοινωνία στις αγορές.
- Αν, λοιπόν,
 - ✓ οι τιμές προϊόντων που προέρχονται από την εργασία των ανθρώπων,
 - ✓ οι λέξεις που προέρχονται από την κοινωνία των ανθρώπων και
 - ✓ Η έκθεση ανθρώπων και προϊόντων που εκφράζει την παιδεία των ανθρώπων
 - ✓ ΣΥΝΤΕΘΟΥΝ, τότε **η οικονομία είναι η σχέση της κοινωνίας με την παιδεία και την κοινωνία, την κοινωνία που είναι το γινόμενο της παιδείας επί την παραγωγή.**

Κοινωνία και Τεχνολογία.

- ▶ Είναι αδύνατη η κοινωνία ανθρώπων χωρίς την ανταλλαγή αξιών, υλικών ή άυλων. Άλλωστε η κοινωνία είναι μέθεξη στα κοινά τεχνήματα, σε όντα στα οποία έχει ενσωματωθεί ανθρώπινη εργασία, δηλαδή αξία.
- ▶ Η παραγωγή της αξίας μέσω της εργασίας, αξίας ικανής να παράγει **χρήση, ανταλλαγή ή κοινωνία**, γίνεται με τέχνη, με επενέργεια του ανθρώπου πάνω στη φύση, **με μετάλλαξη των φυσικών όντων σε τεχνήματα**. Έτσι μπορούμε να γράψουμε ότι:
- ▶ **η κοινωνία συλλειτουργεί και συλλειτουργείται αδιαίρετα με την τεχνολογία.**

Οι νόμοι της φύσης, της τεχνολογίας της κοινωνίας και της νόησης

- ▶ Τα όντα τα διακρίνομε σε φυσικά, τεχνητά και νοερά.
- ▶ **Οι νόμοι που διέπουν νοερά, φυσικά και τεχνητά όντα μοιάζουν, έχουν την ίδια δομή και λειτουργία.** Αν δεν έμοιαζαν δεν θα μπορούσαμε να φανταστούμε κάτι, να το κατανοήσουμε και να το φτιάξουμε χρησιμοποιώντας υλικά και πόρους από τη φύση αλλά και το ίδιο μας το σώμα. **Πρέπει λοιπόν να σκεφτόμαστε έτσι ώστε να μπορούμε να πράξουμε ό,τι σκεφτόμαστε, και αυτό που θα πράξουμε να είναι αιτία και αποτέλεσμα της κοινωνίας μας.**
- ▶ Σύμφωνα με τα παραπάνω, και εμείς ως κοινωνικά όντα που είμαστε αποτελέσματα κοινωνίας και μας διέπουν οι κοινοί για όλα τα όντα νόμοι.

Πως γεννιέται η Κοινωνία

- ▶ Η κοινωνία γεννιέται με την αναγνώριση στον συνάνθρωπο της δυνατότητας που έχεις να κάμεις κάτι κοινό με αυτόν, να κοινωνήσεις κάτι. (Συζήτηση).
- ▶ Η κοινωνία γεννά τα πάντα σε όλα τα όντα στο σύμπαν, γεννά και την ανθρωπιά μεταξύ των ανθρώπων.
- ▶ Η κοινωνία του γάμου γεννά άλλους ανθρώπους, γεννά, **τίκτει τέκνα.**
- ▶ Η κοινωνία των τεχνημάτων γεννά νέες μηχανές, **τεκταίνει τεχνήματα,**
- ▶ **Ο τοκετός των τέκνων και η τεύξη των τεχνημάτων είναι μήχοι ερωτικοί και σμήχονται με τον έρωτα.**
- ▶ **Ο ΕΡΩΤΑΣ αρμόζει την επίτευξη τεχνημάτων και τοκετού τέκνων.**

Πώς εξελίσσεται η κοινωνία

- ▶ Η κοινωνία εξελίσσεται με τεχνήματα αν αυτά παιδεύουν όπως μας παιδεψαν στην ιστορία του γένους των ανθρώπων τα τεχνήματα:
- ▶ Λόγος,
- ▶ Γραφή
- ▶ Τυπογραφία
- ▶ Τηλέφωνο,
- ▶ Ραδιόφωνο
- ▶ Τηλεόραση
- ▶ Υπολογιστές
- ▶ Διαδίκτυο

Πως τελειώνει η κοινωνία

- ▶ **Κοινωνία = Παιδεία * Παραγωγή.**
- ▶ Η παιδεία είναι μάθηση της κοινωνίας και της οικονομίας,
- ▶ αν η παιδεία δεν δίδει στα παιδιά, και σε όλους όσους κοινωνούν, το λόγο που κοινωνούν, τότε δεν υπάρχει συλλογισμός κι αν δεν υπάρχει συλλογισμός και συλλογικότητα δεν υπάρχει και συνεννόηση, κι αν δεν υπάρχει συνεννόηση δεν υπάρχει και κοινωνία.
- ▶ Η παιδεία δεν αποκόβεται από την οικονομία ούτε από την κοινωνία.
- ▶ Η παιδεία πολλαπλασιάζει την Παραγωγή και μαζί, ως γινόμενο, παράγουν την κοινωνία. Αυτή είναι η βασική σχέση της οικονομίας αλλά και της τεχνολογίας

Την αλήθεια τη λένε οι ποιητές πρώτοι.

59

από τις Δαναΐδες του Αισχύλου,
απόσπασμα. 44,1-5 ()

**Ερά μεν αγνός ουρανός τρώσαι χθόνα,
έρως δε γαίαν λαμβάνει γάμου τυχείν.
όμβρος δ' απ' ευνατήρος ουρανού πεσών
έκυσε γαίαν' η δε τίκτεται βροτοίς
μήλων τε βοσκάς και βίον δημήτριον.**

(μετάφραση του γράφοντα)

Αράσει αγνός ουρανός τη γη για να
τρυπήσει,
και γή για γάμο ο έρωτας χερώνει απαλά
και όμβρος απ' τ' ουρανού τον σύννεφο
πεσμένος
τη γην έσπειρε κι αυτή για τους θνητούς
γεννά
βοσκές για τα κοπάδια τους και καρπερά
φυτάνια.

Έρωτας και κρίση ... το νοιώθεις;

60

- ▶
- ▶ *Ποιός εις τον Κόσμο εφάνηκε κι αγάπη δεν κατέχει;*
- ▶ *ποιός δεν την εδοκίμασε ποιος δεν τηνε ξετρέχει;*
- ▶ *Όχι οι αθρώποι μοναχά που 'χου μιλιά και γνώση*
- ▶ *τρέχου σε τούτο το δεντρό τσ' αγάπης για να τρώσι*
- ▶ *πέτρες, δεντρά και σίδερα και ζα στην Οικουμένη*
- ▶ *όλα γνωρίζουν και γροικού τον πόθο πως τα γιαινει,*
- ▶ *κι ένα με τ' άλλο τη φιλιά κι αγάπη λογαριάζει*
- ▶ *κι όλα αγαπούν και πεθυμού το πράμα πως ταιριάζει.*
- ▶
- ▶ Βισσέντζος Κορνάρος, Ερωτόκριτος.

Οι Λέξεις του Νικηφόρου Βρετάκου

- ▶ όπως υπάρχει μέσα στο ακατέργαστο μάρμαρο το άγαλμα, μέσα στο ξύλο το έπιπλο , μέσα στα χώματα το δέντρο έτσι **τα πιο μεγάλα μας τα κατορθώματα είναι μέσα στις πέτρες και στα χώματα που** λέει το τραγούδι και ο Βρετάκος ο Νικηφόρος γράφει πως:
 - ▶ Πριν να γραφτεί, είναι λέξεις η ποίηση
 - ▶ έπειτα οι λέξεις της γίνονται σύννεφα
 - ▶ χρώματα
 - ▶ φως
 - ▶ παλίρροιες άστρων
 - ▶ ποταμοί σημαιών
 - ▶ μηχανές
 - ▶ καπνοδόχοι
 - ▶ λαός που ανεβαίνει η κατεβαίνει
 - ▶ σκαλωσιές στον οριζοντα.
 - ▶ και όλα ετούτα, σκεφτείτε!
 - ▶ πριν γίνουν αυτό που είναι στην Ποίηση,
 - ▶ ήτανε λέξεις.
 - ▶ Το χώμα που γίνεται ανθος και δέντρο.
- ▶ *'... Και εάν εξάγεις τίμιον από του αναξίου, ως το στόμα μου έση'. Το στόμα εδώ είναι το στόμα του Θεού (Προφ. Ιερεμία κεφ. 15 στίχος 19)*

Αν φυσήξεις λίγο αλεύρι στο φώς,

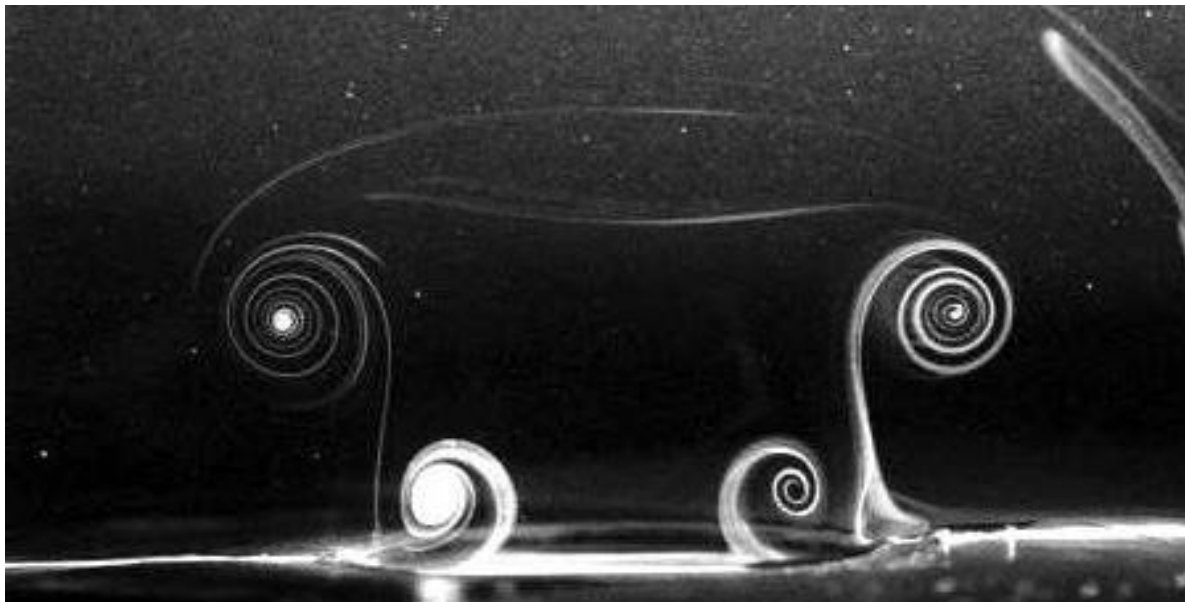

Αν φυσήξεις λίγο καπνό στο φως,

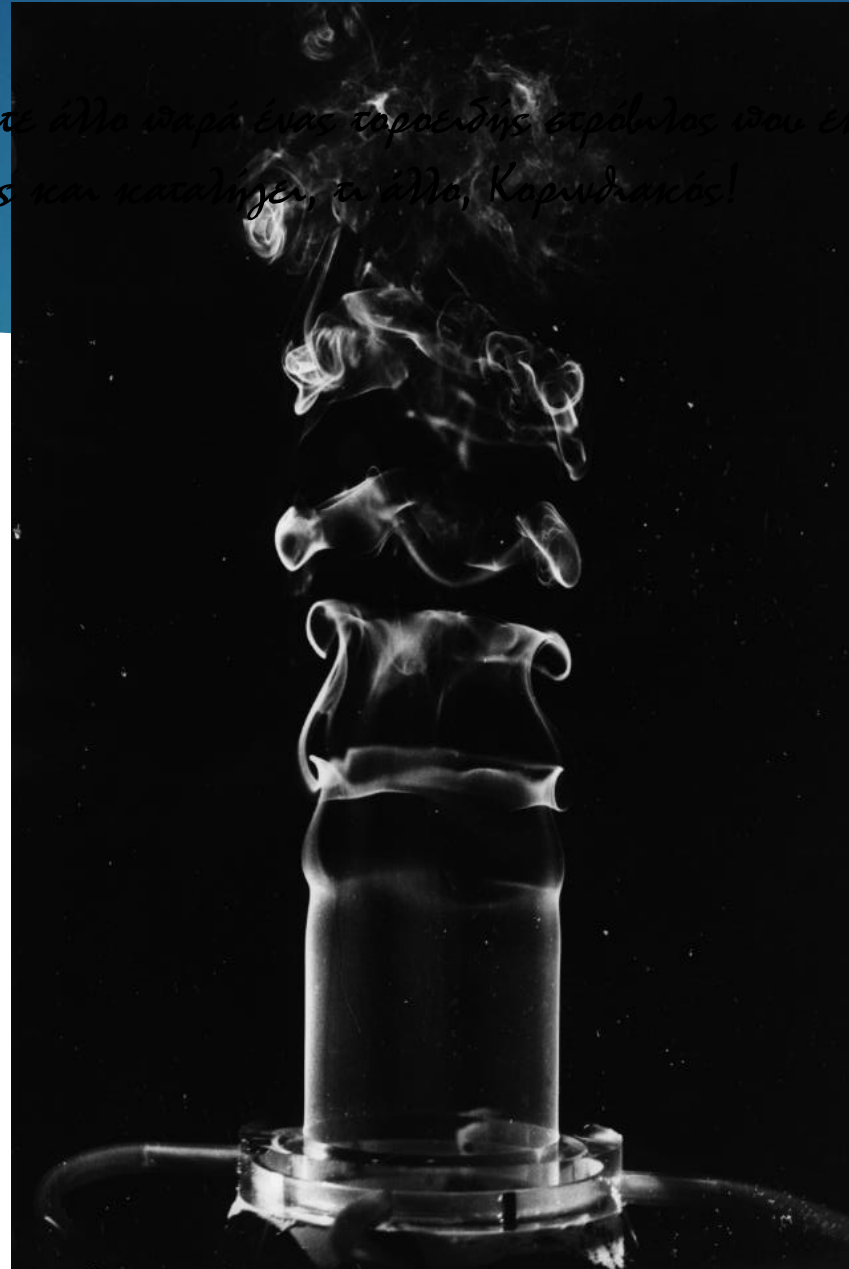
το φως δεν θα φανεί, αυτό καθαυτό,

μονάχα το ίχνος του φωτός θα δεις απάνω στον καπνό. Οι ω-δίνες του ανέμου θα γίνουν ορατές και θα φανούν όμορφες.

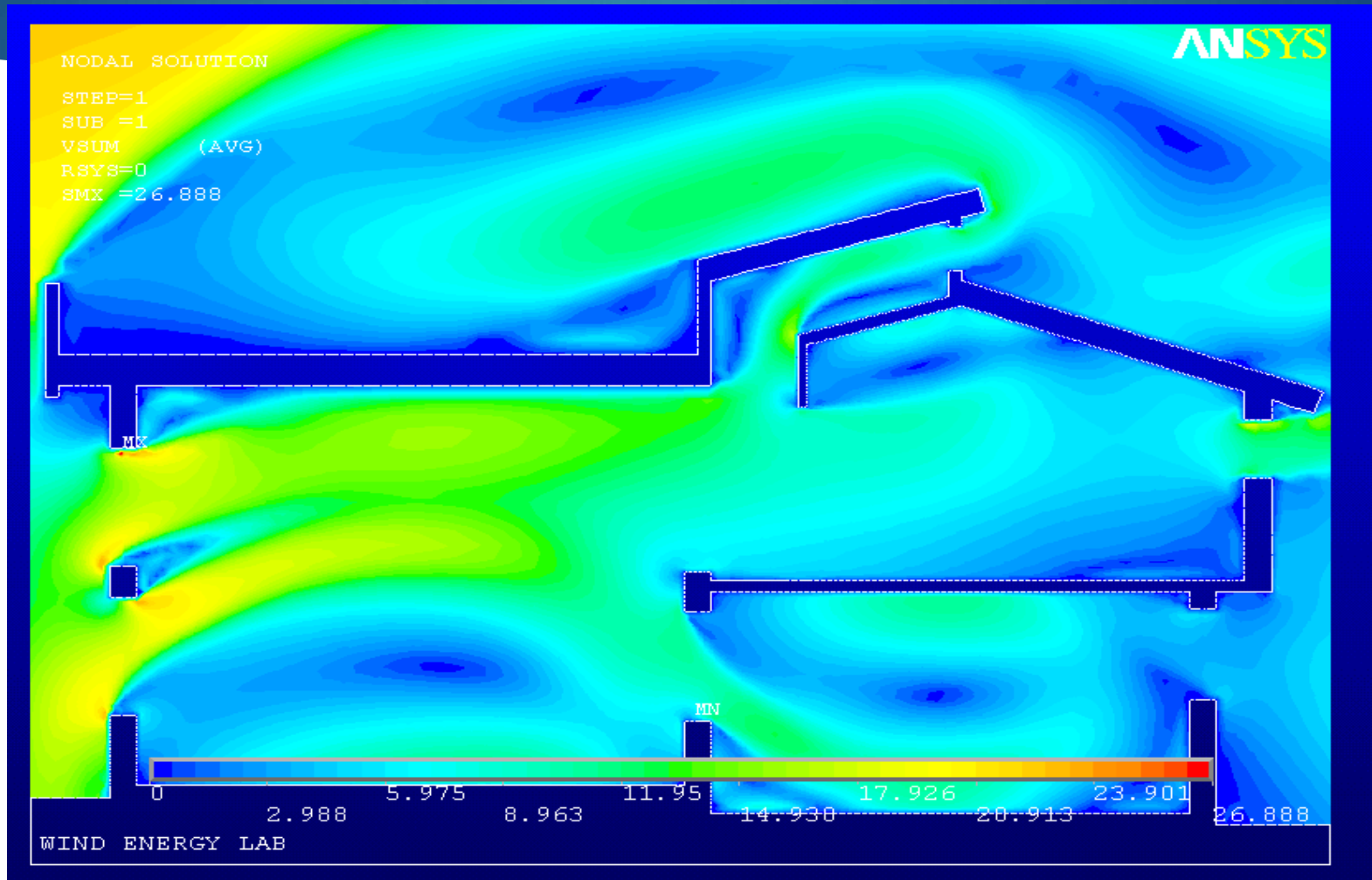
Οι ωδίνες, δεν είναι μόνο ωραίες, είναι και όμορφες μα χωρίς το φως θα ήταν αόρατες.

Τα κλονόκρανα δεν είναι τίποτα άλλο παρά ένας καρτενός ερπύλλος που εκτοξεύεται ψηλά.
Αυτό Δωρικός γίνεται μινικός και καταλήγει, τι άλλο, Κορινθιακός!

Μια άλλη εικόνα της ροής είναι **οι νόμοι** που φτιάχνουμε γι αυτήν. Στο σχήμα παρακάτω φαίνεται το πεδίο της ταχύτητας μέσα στο εργαστήριο Αιολικής Ενέργειας με ανοιχτά παράθυρα σε Νότιο Άνεμο 8m/s. (η ταχύτητα σε m/s)

Τι είναι ο Νόμος;

- Με το Νόμο ερμηνεύουμε, περιγράφουμε και εικονίζουμε τον κόσμο.
- Αν είναι **αληθινός** ο Νόμος τότε πρέπει να σώζεται και είναι **σωστός**.
- **Σωστό (Σωστέο) είναι ότι πρέπει να σώζεται.**
- Αν εικονίσουμε τον κόσμο με τους νόμους του, τότε μπορούμε και να τον νεμόμαστε.
- Η νομή και η κυριότητα του κόσμου ανήκει στους γνώστες του νόμου του Κόσμου.
- **Η γνώση του σωστού νόμου δεν συνεπάγεται τη σωστή εφαρμογή του.**

Πότε η εφαρμογή του νόμου είναι σωστή;

- ▶ **Τι θέλουμε** να σώσουμε εφαρμόζοντας το νόμο;
- ▶ Πότε μεταχειριζόμαστε το νόμο;
- ▶ Που τον βρίσκουμε και πότε και γιατί και
- ▶ ποιος τον φτιάχνει και ποιος αποφασίζει αν και πότε και πώς θα τον εφαρμόσει και για ποιους
- ▶ Η εφαρμογή του Νόμου, του κάθε νόμου έχει μέσα της την αρμογή, και η αρμογή γεννά την αρμονία.
- ▶ **Αν η εφαρμογή του νόμου εξάγει αρμονία τότε είναι σωστή.**

Πώς φτιάχνουμε νόμους.

- ▶ Για να φτιάξουμε νόμους θέλουμε:
- ▶ Κοινά αποδεκτά και γνωστά στους κοινωνούντες σημεία, εικόνες και ήχους (λέξεις) που σημαίνουνε τις ίδιες σημασίες για όλους. Ένα λεξιλόγιο, είναι η ύλη από την οποία φτιάχνονται οι νόμοι.
 1. Μια γραμματική κι ένα συντακτικό
 2. μια 'λογική' τέχνη ή μια τέχνη της λογικής
 3. Ένα λόγο, μια αιτία για να φτιάξουμε νόμους. Έτσι, αναίτια, άσκοπα και άλογα, δεν γίνεται τίποτα.
- ▶ Ένα αντικείμενο που του λείπει ή έκφραση του νόμου του, πχ. Η ροή ενός ρευστού έχει τους ίδιους νόμους με τη ροή του λόγου.

Ο Νόμος είναι τέχνημα, ένα Λογικό Οικοδόμημα!

Λένε πως ΑΝ δεχτούμε όλοι:

1. τους ορισμούς των εννοιών,
2. την αλήθεια των αξιωμάτων και
3. τους κανόνες της λογικής,

τότε είναι δύσκολο να μαλώνομε!!!

*Το κάθε τι θα αυτοδενικνύεται με τις κοινές μας
αλήθειες και Κανείς δεν θα έχει αντίρρηση!!!*

Η γεωμετρία του Ευκλείδη και του Θαλή και των άλλων

- ▶ **Οι Έλληνες έδειξαν ότι** ο άνθρωπος μπορεί να μετέχει συνειδητά στην αρμονία του κόσμου που τον κοσμεί.
- ▶ Ο άνθρωπος μπορεί να ζήσει την αλήθεια, όσο χαίρεται τη ζωή.
- ▶ Η αλήθεια δεν έχει πολλά πρόσωπα ούτε και προσαρμόζεται στις ορέξεις του καθενός μας, ανήκει σε όλους και όλοι μπορούμε να τη ζήσουμε, είτε μαζί είτε χωρία.
- ▶ η αλήθεια και κοινωνείται και εξάγεται από τα ανάξια.

Αν εξαγάγουμε το άξιον από το ανάξιον;

«Ὁ ἐξάγων **ἄξιον** ἐξ ἀναξίου ὡς στόμα μου ἔσται.»

Ἐὰν εξαγάγητε ἐξ ἀναξίου **τίμιον**, ὡς στόμα μου ἔσεσθε.

Ὁ γὰρ εξαγαγὼν **τίμιον**, φησὶν, ἐξ ἀναξίου, ὡς στόμα μου ἔσται.

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΩΑΝΝΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ.
ΛΟΓΟΙ ΚΑΤΑ ΙΟΥΔΑΙΩΝ Τόμος 48, σελίδα 843.

Ὁ ἐξάγων **τίμιον** ἐξ ἀναξίου, ὡς στόμα μου ἔσται,

φησί· τί τούτου γένοιτ' ἂν ἴσον εἰς τιμῆς λόγον καὶ ἀσφαλείας;

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΩΑΝΝΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ
ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ ΠΑΝΤΑ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΝΔΡΙΑΝΤΑΣ ΟΜΙΛΙΑΙ ΚΑΙ ΕΝ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑ ΛΕΧΘΕΙΣΑΙ.

Ὁμιλία λεχθεῖσα ἐν Ἀντιοχείᾳ, πρεσβυτέρου αὐτοῦ ὑπάρχοντος, ἐν τῇ παλαιᾷ ἐκκλησίᾳ, εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ Ἀποστόλου,
Οἶνω ὀλίγω χρόνῳ διὰ τὸν στόμαχόν σου καὶ τὰς πυκνάς σου ἀσθενείας.

Ὁ ἐξάγων **τίμιον** ἐξ ἀναξίου, ὡς στόμα μου ἔσται.

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΤΑ ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΑ ΠΑΝΤΑ.
ΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΙΝΗΤΙΚΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ.
ΟΜΙΛΙΑ Α.

Γιατί είναι τίμιο το άξιο και άξιο το τίμιο;

72

Οὐκ ἔστι ψυχῆς οὐδέν ἀντάξιον, οὐδέ ὁ κόσμος ἅπας.
Ὅ γὰρ ἐξάγων τίμιον ἐξ ἀναξίου, ὡς στόμα μου ἔσται,
..... και ἰσρακατέω στο ἴδιο:

Ὅ γὰρ ἐξαγαγὼν τίμιον ἐξ ἀναξίου, ὡς στόμα μου
ἔσται,

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΩΑΝΝΟΥ, ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ, ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ,
ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΠΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ.

Καὶ Ἰερεμίας εὐχεται τιμωρηθῆναι τοὺς ὄνειδίζοντας αὐτόν· ὁ δὲ Θεὸς φησιν
αὐτῷ· Ἐὰν ἐξάγῃς τίμιον ἀπὸ ἀναξίου, ὡς στόμα μου
ἔσῃ.

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΣΥΝΟΨΙΣ τῆς Παλαιᾶς τε καὶ Καινῆς, ὡς ἐν τάξει
ὑπομνηστικοῦ. ΠΡΟΘΕΩΡΙΑ.

Ὅ ἐξάγων τίμιον ἐξ ἀναξίου, ὡς στόμα μου ἔστίς.

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΩΑΝΝΟΥ, ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ, ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ,
ΕΚΛΟΓΑΙ ΑΠΟ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΛΟΓΩΝ.
ΟΜΙΛΙΑ Α.
Περὶ ἀγάπης.

Ὅ ἐξάγων ἄξιον ἐξ ἀναξίου ὡς στόμα μου ἔσται.

Ὁ ἐξάγων τίμιον ἐξ ἀναξίου, ὡς στόμα μου ἐστίν.

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΩΑΝΝΟΥ, ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ, ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ,
ΕΚΛΟΓΑΙ ΑΠΟ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΛΟΓΩΝ.
ΟΜΙΛΙΑ Α.
Περὶ ἀγάπης.

Ὁ ἐξάγων ἄξιον ἐξ ἀναξίου ὡς στόμα μου ἔσται.

Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου ὁμιλία κατηχητικαὶ πρὸς τοὺς μέλλοντας φωτίζεσθαι καὶ πρὸς νεοφωτιστοὺς καὶ εἰς τὴν ἐπιγραφὴν τῶν πράξεων τῶν ἀποστόλων. Κατήχησις πρώτη πρὸς τοὺς μέλλοντας φωτίζεσθαι.

Ὁ ἐξάγων ἄξιον ἐξ ἀναξίου, ὡς στόμα μου ἔσται),

ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΚΑΙ ΟΜΟΛΟΓΗΤΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΤΩΝ ΣΤΟΥΔΙΟΥ ΕΚ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
ΑΥΤΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΕΚΛΟΓΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΕΞΟΡΙΑΣ.
Πλάτωνι πνευματικῷ πατρί

Αξία, ικανότητα, τιμή

Άξι-ος -α, -ο

74

- ▶ Αξία ενός όντος (συνανθρώπου, αγαθού, εργαλείου, μέσου, προϊόντος κλπ) για έναν άνθρωπο είναι η ικανότητα του όντος αυτού να προσδώσει ικανότητα στον συγκεκριμένο άνθρωπο για την επίτευξη ένα άλλου όντος (τέκνου ή/και τεχνήματος), δεδομένης της αξίας του όντος (τέκνου ή/και του τεχνήματος) και της αξίας του ανθρώπου. Έτσι, το ον ικανο-ποιεί τον άνθρωπο με την αξία του όσο ο άνθρωπος αξιοποιεί το ον αυτό.
- ▶ Αξία ενός ανθρώπου είναι η ικανότητα του να προσδώσει ικανότητα σε ένα άλλο ον (συνάνθρωπο, αγαθό, εργαλείο, μέσο, προϊόν κλπ) για την επίτευξη, ή/και τον τοκετό ενός άλλου όντος (τέκνου ή/και τεχνήματος) δεδομένης της αξίας του επιτεύγματος του, του τεχνήματος του, ή/και του τένου του.
- ▶ Γενικά: αξία ενός όντος είναι η ικανότητα του να προσδώσει ικανότητα σε άλλο ον.
- ▶ **Η αξία ενός όντος είναι σχετική:**
 - με το ον στο οποίο προσδίδεται και το οποίο **αξιοποιείται**
 - ως προς τα όντα για τα οποία προσδίδεται η αξία τα οποία **αξιόνονται** αυτής της αξίας και
 - από το ον το οποίο προσδίδει την αξία **αξιολογούμενο** για την πρόσδοση της αξίας.
- ▶ Η ικανότητα ενός όντος είναι γενικότερη της αξίας του και ορίζεται ανεξάρτητα από τη σχέση του με άλλα όντα.
- ▶ Η αξία ενός όντος ορίζεται ως προς το αξιόνον ον, το αξιοποιούμενο και το αξιοποιόν.
- ▶ Η αξιολόγηση γίνεται μόνο για τον αξιοποιητή.

Ικανός, Ικανότητα, Ικανοποίηση, ηδονή

- ▶ **Ικανός** είναι ο αρκετός. Αν ένας άνθρωπος μπορεί να κάμει ένα έργο μόνος του και είναι αρκετός τότε είναι ικανός. Αν έχει ανάγκη από κάτι τότε πρέπει να ικανοποιήσει αυτή την ανάγκη για να γίνει (να ποιηθεί) ικανός να ικανοποιήσει τις απαιτήσεις του έργου του. Η ικανοποίηση είναι μια συνεχής διαδικασία που κινείται από τις ανάγκες και τις απαιτήσεις αλλά κατευθύνεται στα όνειρα και τις προσδοκίες των ικανών να τα ποιούν. Οι ποιητές των ονείρων ορίζουν και τη ροή της ικανοποίησης μας.
- ▶ Ένα όνειρο πάντα γεννάται από την ανικανότητά μας και πάντα μας δείχνει το δρόμο της ικανοποίησής μας.
- ▶ Την ικανότητα την ορίζει ο σκοπός, η ανάγκη, η επιθυμία, το τέλος, το όνειρο και την γεννά ο έρωτας για τη ζωή με όσα ο νους μας βρίσκει.
- ▶ Η ικανότητα ορίζεται μεταξύ ενός ανθρώπου και ενός έργου που προορίζεται για κάποιον άλλο άνθρωπο ή για τον δημιουργό του στο μέλλον του. Πολύ συχνά, σχεδόν πάντα, για ένα έργο απαιτείται γνώση, εργαλεία, υλικά και άλλα μέσα αλλά και συνεργάτες.
- ▶ Όλα αυτά που προστίθενται ή προσδίδονται στον άνθρωπο για να τελέσει το έργο του τον κάνουν, τον ποιούν ικανό και λέμε πως τον ικανο-ποιούν. Η ικανοποίηση τελειώνει με την ολοκλήρωση και τη δοκιμή της λειτουργίας του έργου. Μετά δεν υπάρχει ικανοποίηση επειδή η ποίηση ολοκληρώθηκε. Μετά την ολοκλήρωση του έργου – σκοπού έρχεται η ηδονή της αποτίμησης. Η ικανοποίηση προσφέρει ηδονή αλλά μετά το τέλος της ικανοποίησης η ηδονή μένει μόνη της και μεταλλάσσεται. Αυτή η μεταλλαξη της ηδονής είναι ένα πολύ όμορφο αλλά και πολύ επικίνδυνο παιχνίδι.

Ικανοποίηση και ηδονή

- ▶ Η ικανοποίηση φέρνει ηδονή. Η πρόσδοση ικανότητας φέρνει ηδονή. Στην καθημερινότητα, συχνά η ηδονή ταυτίζεται ως έννοια με την ικανοποίηση όμως είναι δυο τελείως διαφορετικές έννοιες.
- ▶ Η ικανοποίηση είναι ηδονή αλλά κάθε ηδονή δεν είναι ικανοποίηση.

Η Ικανότητα είναι σχετική ιδιότητα

- ▶ **Η ικανότητα συνδέει τρία όντα και ορίζεται μέσω αυτών των όντων:**
 - Το ικανοποιό όν (άνθρωπος, μηχανή, φυσικό φαινόμενο), (ποιητής ή/και αξιοποιητής) που αξιολογείται
 - το ικανοποιούμενο ον (άνθρωπος πράγμα, νόημα) (αξιοποιούμενο ον) που εκτιμάται για την αξία που πήρε.
 - Την σχέση ικανοποιού και ικανοποιούμενου όντος. το μέσον ον, το εργαλείο (φυσικό, πραγματικό νοερό). Με το οποίο γίνεται η αξιοποίηση.
 - Η ικανότητα ρέει από το ικανοποιό ον στο ικανοποιούμενο ον ανάλογα με τη σχέση τους.
 - ▶ Ικανότητα ενός όντος ως προς ένα έργο είναι η ιδιότητα του όντος να καθιστά ικανό ένα άλλο ον για να γίνει το έργο. Η ικανότητα του όντος αφορά αυτό καθαυτό το ον και όχι αυτό που συμπληρώνει. Ένα κατσαβίδι είναι ικανό να ξεβιδώσει μια βίδα αλλά μόνο του δεν ξεβιδώνει βίδες. Ένας άνθρωπος είναι ικανός να ξεβιδώνει βίδες με ένα κατσαβίδι.
 - ▶ Η ικανότητα λοιπόν του ανθρώπου να ξεβιδώνει βίδες γίνεται (ποιείται) με το κατσαβίδι, άρα το κατσαβίδι ικανοποιεί τον άνθρωπο για να ξεβιδώνει βίδες. Η ικανοποίηση γίνεται με ένα διακριτό ον ως προς μια διακριτή πράξη.

Αξία, ικανότητα, τιμή

Άξιος Άξια, Άξιο

- ▶ Αξία ενός όντος (συνανθρώπου, αγαθού, εργαλείου, μέσου, προϊόντος κλπ) για έναν άνθρωπο είναι η ικανότητα του όντος αυτού να προσδώσει ικανότητα στον συγκεκριμένο άνθρωπο για την επίτευξη ένα άλλου όντος (τέκνου ή/και τεχνήματος), δεδομένης της αξίας του όντος (τέκνου ή/και του τεχνήματος) και της αξίας του ανθρώπου. Έτσι, το ον ικανο-ποιεί τον άνθρωπο με την αξία του όσο ο άνθρωπος αξιοποιεί το ον αυτό.
- ▶ Αξία ενός ανθρώπου είναι η ικανότητα του να προσδώσει ικανότητα σε ένα άλλο ον (συνάνθρωπο, αγαθό, εργαλείο, μέσο, προϊόν κλπ) για την επίτευξη, ή/και τον τοκετό ενός άλλου όντος (τέκνου ή/και τεχνήματος) δεδομένης της αξίας του επιτεύγματος του, του τεχνήματος του, ή/και του τέκνου του.
- ▶ Γενικά: αξία είναι η ικανότητα πρόσδοσης ικανότητας από ον σε όν στη φύση, στα πράγματα και στα νοήματα.

Άξιος Άξια, Άξιο

- ▶ **Η αξία είναι ένα σχετικό μέγεθος και, για κάθε ον, μεταβάλλεται από άνθρωπο σε άνθρωπο ανάλογα με:**
 - ***την παιδεία του,***
 - ***Την διάθεσή του για προσφορά ως προς τις ανάγκες του,***
 - ***την ικανότητά του για συμμετοχή στα κοινά.***

Αξία, ικανότητα, τιμή

- ▶ **Άξιο ον είναι το ον που έχει αξία και μπορεί να αποκτήσει και τιμή. Η τιμή είναι επί πλέον μεν αλλά καθοριστική ιδιότητα της αξίας. Όλες οι αξίες δεν έχουν τιμή ενώ η τιμή δείχνει την αξία αλλά δεν είναι η αξία είναι ποιοτικά διαφορετική έννοια συσχετιζόμενη με την αξία υπό ειδικές κοινωνικές συνθήκες.**
- ▶ **Αιτία ύπαρξης τιμής στην αξία είναι η ύπαρξη όμοιων αξιών που συγκρίνονται για οποιονδήποτε λόγο. Η σύγκριση ιεραρχεί τις αξίες και η ιεράρχηση παράγει τιμές.**
- ▶ **Δεδομένης της ανταλλακτικής υπόστασης των αξιών και της εναλλακτικής αξίας χρήσης, η τιμή παράγει το χρήμα και μορφώνει την αγορά από την οποία καθορίζεται.**
- ▶ **Μη ανταλλάξιμες αξίες, αξίες που έχουν μοναδικό ζεύγος παραγωγού και χρήστη, δεν έχουν τιμή.**
- ▶ Τιμίο είναι κάθε ον που έχει διακριτή αξία, ό,τι δηλαδή μπορεί να αποτιμηθεί και να συγκριθεί με άλλες αξίες. Έτσι και μόνο έτσι μπορούν οι αξίες να ιεραρχηθούν και η ζωή να τελειούται χωρίς να εξ-ευτελίζεται.
- ▶ Τόσο η αξία όσο και η τιμή ορίζονται για πράγματα και όχι για φυσικά όντα.

Τι είναι άξιο και τι τίμιο

- ▶ Τι είναι ανάξιο και τι άτιμο.
- ▶ Αν ο άνθρωπος εξάγει αξία από ένα ον, αυτό που απομένει από αυτό το ον θα έχει μικρότερη αξία γι αυτόν, από αυτό που έχει εξάγει. Αυτό συμβαίνει στην περίπτωση της χρήσης ενός υλικού, της τόννευσης ενός άξονα ή της κοπής μιας λαμαρίνας. Γενικά ισχύει σε όλες τις μορφές παράγωγής όπου το υλικό κατεργάζεται με κοπή ή έχομε την θερμότητα ως κύρια δύναμη της παραγωγικής διαδικασίας όπως στα χυτήρια ή στις βιομηχανίες που κινούνται με καύσιμα για παραγωγή κίνησης ή θερμότητα. Όμως, και στην περίπτωση της κοινωνίας λέξεων, όπως έχομε δει, η φθορά υπάρχει και οι λέξεις που αλλάζουν σημασία δημιουργούν ρωγμές στο σώμα της γλώσσας που χάνει την συνοχή του. Έτσι παράγονται τα σκουπίδια που μειώνουν επικίνδυνα την δυνατότητα της κοινωνίας.

Τα φθαρτά τεχνήματα μορφώνουν την κοινωνία μας

όπως η τέχνη τα γεννά, τα συντηρεί και τα θεραπεύει με του λόγου τη χάρη και του έρωτα τη δύναμη.

- ▶ Αν η παραγωγή τεχνήματος αφορά νοερό προϊόν (διανοητικό, καλλι-τεχνικό ή γενικά πνευματικό προϊόν), η εργασία του ανθρώπου σε αυτή την παραγωγή δεν παράγει άμεσα κατ' ανάγκη και ορατά σκουπίδια παρά την φθορά των στοιχείων που συντίθενται σύμφωνα με τον γενικό νόμο της φθοράς των τεχνημάτων. Ο καλλιτέχνης οφείλει να θεραπεύει τις ρωγμές και τις φθορές και τις πληγές του σώματος της γλώσσας με την ευρεία έννοια της λέξης γλώσσα. Αυτός είναι ο ρόλος του πραγματικού καλλιτέχνη και όχι να προκαλεί αίσθηση της ηδονής με συνειρμικούς συλλογισμούς. Παρ' όλα αυτά τα 'ηθικά' τόσο η γλώσσα όσο και οι διάφορες θεωρίες και τα κινήματα της τέχνης και της φιλοσοφίας και της κοινωνικής συμπεριφοράς αλλά και τα κοινωνικά συστήματα, φθείρονται. Όπως όλα τα τεχνήματα.
- ▶ 'Η θεραπεία της γλώσσας από τις παθήσεις της είναι περισσότερο αναγκαία από τη θεραπεία των παθήσεων του σώματος μας.
- ▶ Αν οι λέξεις και οι θεωρίες και τα καλλιτεχνικά πρότυπα, φθείρονται, ως μόνη άφθαρτη αξία μένει η λογική συνοχή της σκέψης, μια αξία που εξελίσσεται χωρίς να παλιώνει και γίνεται ολοένα απλούστερη.

Τι είναι άξιο και τι τίμιο

- ▶ Είναι σαφές το ότι όντα χωρίς έκταση ή χωρίς ένταση ή χωρίς σύσταση δεν υπάρχουν. Άρα και η αξία οφείλει να έχει έκταση ένταση και σύσταση. Αν η αξία λογαριάζεται ως μόνο έκταση ή μόνο ένταση ή μόνο σύσταση, είναι προφανές ότι δεν οδηγεί σε κοινωνική συνοχή και ανθρώπινες σχέσεις.
- ▶ Η τιμή ενός προϊόντος που στοχεύει στην κοινωνική συνοχή, στην ανάπτυξη ανθρώπινων σχέσεων και όχι στην συγκέντρωση, στην συνάθροιση αγαθών με οποιαδήποτε μορφή δεν καθορίζεται με προσθετικές μονάδες όπως αυτές του χρήματος που σε όλη την 'επιστήμη' της χρηματοοικονομικής ανάλυσης βρίσκεται στην 1^η δύναμη επιδεχόμενο μόνο προσθέσεις και αφαιρέσεις με τον εαυτό του. Η κοινωνική αξία μηδενίζεται χωρίς την αξία χρήσης των πραγματικών όντων. Η συνάθροιση άχρηστων πραγμάτων μηδενίζει την αξία τους όση κι αν είναι η ανταλλακτική τους αξία στα 'χρηματιστήρια αξιών'.
- ▶ Οι βασικές πράξεις με τις οποίες υπολογίζουμε την αξία ενός όντος σε σχέση με τον άνθρωπο είναι η πρόσθεση (ανταλλακτική αξία) ο πολλαπλασιασμός (χρηστική αξία) και η έκθεση σε δύναμη (κοινωνική - παιδευτική αξία).
- ▶ Οι τρεις υποστάσεις της αξίας, η χρηστική, η ανταλλακτική και η κοινωνική - παιδευτική αποτελούν υποστάσεις ενός και του αυτού όντος της αξίας κάθε όντος που σχετίζεται με οποιονδήποτε τρόπο με τον άνθρωπο.
- ▶ Η τιμή ενός προϊόντος που στοχεύει στην κοινωνία των ανθρώπων προκύπτει ως συνυπολογιζόμενη με τις τρεις υποστάσεις της αξίας . Η τελική τιμή ενός προϊόντος, αυτή που θα καθορίσει την απόφαση της παραγωγής του ή της εμπορίας του ή της έκθεσής του στο κοινό προκύπτει με συνυπολογισμό όλων και των τριών υποστάσεων της αξίας. Οι τρεις υποστάσεις της αξίας, βέβαια, συσχετίζονται μεταξύ τους και ισχύει:
- ▶ **Κοινωνική αξία = χρηστική αξία ☺ Ανταλλακτική αξία**

Τι είναι άξιο και τι τίμιο

Η διαφορά 'υλικής' και 'πνευματικής' αξίας.

▶ Υλικά και πνευματικά προϊόντα

- ▶ Αν ένα ον εξάγεται με την ενσωμάτωση αξίας με εργασία σε εκτατικές ποσότητες, μετρούμενες με την μάζα, τον όγκο, την ενέργεια, την ορμή ή το ηλεκτρικό φορτίο, τότε η αξία του όντος θα ονομάζεται, (παραδοσιακά), υλική αξία. ,
- ▶ Αν ένα ον παράγεται με αμελητέα κατανάλωση εκτατικών ποσοτήτων και ικανοποιεί με κάθε τρόπο, τότε θα ονομάζεται (παραδοσιακά) πνευματικό.
- ▶ Στην κοινωνική πραγματικότητα οι έννοιες της ύλης και του πνεύματος μάλλον μπερδεύουν τα πράγματα παρά τα ξεχωρίζουν χρησιμοποιούμε όμως τους όρους για να συνεννοούμαστε μέχρι επίσημα να αλλάξουν στην νομοθεσία.
- ▶ Η διαφορά μεταξύ ύλης και πνεύματος είναι ποιοτικά η ίδια με τη διαφορά πεδίου δυνάμεων και αιτίου του πεδίου. Ένα σώμα με μάζα ή/και φορτίο, παράγει ένα πεδίο γύρω από αυτό το πεδίο, ούτως ή άλλως, παράγεται. Ό,τι κι αν βρεθεί μέσα σε αυτό υπόκειται στην επίδραση του πεδίου και η μάζα ή το φορτίο ουδόλως μεταβάλλονται. Έτσι ακριβώς λειτουργεί και η τέχνη και η επιστήμη, δεν μεταβάλλονται καθόλου όσοι κι αν τις αποδεχτούν και τις καταλάβουν, και την τέχνη και την επιστήμη. Η μεταβολή του αιτίου του πεδίου (μάζας ή ηλεκτρικού φορτίου) σημαίνει και τη μεταβολή του πεδίου γύρω από αυτό, το αντίστροφο δεν συμβαίνει.
- ▶ Θα ονομάζομε λοιπόν υλικά όσα όντα μεταβάλλονται με την έκταση τους ενώ άυλα όσα δεν μεταβάλλονται με την έκτασή τους παρά μόνο με τη δομή τους, την σύστασή τους.
- ▶ Υλικά και πνευματικά προϊόντα συσχετίζονται με την τιμή τους μέσω της ανταλλακτικής αξίας τους. **Ο ρόλος της τιμολόγησης των προϊόντων είναι καθοριστικός για τον προσδιορισμό της κοινωνικής αξίας τους.**

Οι υποστάσεις της αξίας

- ▶ Άρα και η αξία οφείλει να έχει έκταση ένταση και σύσταση. Αν η αξία λογαριάζεται ως μόνο έκταση ή μόνο ένταση ή μόνο σύσταση, είναι προφανές ότι δεν οδηγεί σε κοινωνική συνοχή και ανθρώπινες σχέσεις. Η τιμή ενός προϊόντος που στοχεύει στην κοινωνική συνοχή, στην ανάπτυξη ανθρώπινων σχέσεων και όχι στην συγκέντρωση, στην συνάθροιση αγαθών με οποιαδήποτε μορφή δεν καθορίζεται με προσθετικές μονάδες όπως αυτές του χρήματος που σε όλη την 'επιστήμη' της χρηματοοικονομικής ανάλυσης βρίσκεται στην 1^η δύναμη επιδεχόμενο μόνο προσθέσεις και αφαιρέσεις με τον εαυτό του.
- ▶ **Οι βασικές πράξεις με τις οποίες υπολογίζουμε την αξία ενός όντος σε σχέση με τον άνθρωπο είναι η πρόσθεση (ανταλλακτική αξία) ο πολλαπλασιασμός (χρηστική αξία) και η έκθεση σε δύναμη (κοινωνική – παιδευτική αξία).**
- ▶ Οι τρεις υποστάσεις της αξίας, η χρηστική, η ανταλλακτική και η παιδευτική/κοινωνική αποτελούν υποστάσεις ενός και του αυτού όντος της αξίας κάθε όντος που σχετίζεται με οποιονδήποτε τρόπο με τον άνθρωπο.
- ▶ Η τιμή ενός προϊόντος που στοχεύει στην κοινωνία των ανθρώπων προκύπτει ως συνυπολογιζόμενη με τις τρεις υποστάσεις της αξίας. Η τελική τιμή ενός προϊόντος, αυτή που θα καθορίσει την απόφαση της παραγωγής του ή της εμπορίας του ή, απλά και μόνο, της έκθεσής του στο κοινό, προκύπτει με συνυπολογισμό και των τριών υποστάσεων της αξίας. Οι τρεις υποστάσεις της αξίας, βέβαια, συσχετίζονται και ισχύει:
- ▶ Κοινωνική αξία = χρηστική αξία ☺ Ανταλλακτική αξία

Το μέτρο της αξίας

- ▶ Από την σχέση των υποστάσεων της αξίας είναι προφανές ότι το μέτρο της κάθε υπόστασης είναι διαφορετικό.
- ▶ Η **ανταλλακτική** αξία μπορεί να μετράται σε χρήμα
- ▶ Η **χρηστική** αξία μπορεί να μετράται με κοινά αποδεκτά γενικά μέτρα όπως η ενεργειακή απόδοση, η αύξηση του προσδόκιμου της ζωής ανθρώπων και τεχνημάτων, η βελτίωση της σωματικής ευεξίας, οι μετρήσιμες κοινωνικές επιδόσεις με τη συμμετοχή στην τέχνη και στην επιστήμη, η μείωση των αστέγων, η κατανομή του πλούτου, η διαχείριση των αποβλήτων, η επέμβαση στο περιβάλλον, τελικά! η αρμονία γενετήσιου και κοινωνικού έρωτα όπως αυτή ολοκληρώνει την ανθρώπινη ύπαρξη. Μέχρι σήμερα η χρηστική αξία μετράται εντελώς εμπειρικά με αποτέλεσμα η αξιολόγηση των πραγμάτων να είναι αυθαίρετη και άμετρη.
- ▶ Είναι προφανές ότι **αν** η χρηστική αξία των όντων μετρηθεί και δεδομένης της μέτρησης της ανταλλακτικής αξίας με το χρήμα, **ΤΟΤΕ μπορούμε να μετρήσουμε την κοινωνική αξία των όντων που παράγουμε ή εξάγουμε απ' τη φύση ως φυσικούς πόρους**. Αυτό το γινόμενο της ανταλλακτικής αξίας με την αξία χρήσης μπορεί να καθορίσει την εξέλιξη μας ως είδος πάνω σε αυτόν τον πλανήτη και γενικότερα στο σύμπαν που νιώθει την ύπαρξή μας.

Μέχρι πότε θα μετράμε την αξία με όλες τις υποστάσεις της?

87

- ▶ Πάντα θα μετράμε τις αξίες των όντων ως τρισυπόστες οντότητες. Όταν η ανταλλακτική αξία θα πάψει να μετράται σε χρήμα θα έχει επέλθει η στιγμή της άμεσης παροχής αξιών χωρίς άμεσο αντάλλαγμα.
- ▶ Η 'τράπεζα' κοινωνικών αξιών θα χτιστεί πάνω στα ερείπια του χρηματοπιστωτικού συστήματος και θα είναι ένας διάχυτος, στην κοινωνία ιστός θεσμών παιδείας των κοινωνούντων τα πράγματά τους.
- ▶ Αυτή η 'τράπεζα' θα παρέχει τέτοια ποσά κοινωνικής αξίας μετρημένης με κοινωνικά μέτρα και όχι τα σημερινά χρηματικά μέτρα **καθιστώντας την ανταλλακτική αξία μια μονάδα, ένα ουδέτερο στοιχείο του πολλαπλασιασμού της αξίας χρήσης**, που ο μόνος ρόλος του θα είναι να αλλάζει τις μονάδες, να μετατρέπει την κοινωνική αξία σε χρηστική και αντίστροφα. Το ψηφιακό χρήμα είναι ένα πρώτο, πολύ επικίνδυνο βήμα προς αυτή την κατεύθυνση.
- ▶ Η μετατροπή της κοινωνικής αξίας σε χρηστική και αντίστροφα με την χρήση μιας μοναδιαίας σταθεράς θα αποτελέσει το εργαλείο της οικονομίας μιας κοινωνίας χωρίς την συγκέντρωση του πλούτου εκπεφρασμένου σε χρηματικές μονάδες σε συσσωρευτές ανταλλακτικών αξιών. Οπωσδήποτε το εργαλείο κάνει το μάστορα αλλά δεν φτάνει για να εμφανιστεί ο μάστορας που θα το φτιάξει και θα το χρησιμοποιήσει. Μια τεράστια αδράνεια από αιώνες προκαταλήψεων είναι τεράστιο και επικίνδυνο εμπόδιο για να φτάσουμε μέχρις εκεί.
- ▶ Όμως! η αποκατάσταση της ανταλλακτικής αξίας ως σταθερής και μοναδιαίας ποσότητας για κάθε πράγμα αποτελεί αναγκαιότητα για μια ευσταθή κοινωνία. Όσο η ανταλλακτική αξία θα υπόκειται στις αυθαίρετες μεταβολές με σκοπό την κερδοφορία, η ανακατανομή του πλούτου θα αποσταθεροποιεί τις κοινωνικές δομές που ούτως ή άλλως δεν στηρίζονται σε συνεκτικές οικονομικές και παιδευτικές δομές. Η σχέση της κοινωνίας ως γινομένου της παιδείας επί την παραγωγή είναι, για την ώρα ένα εργαλείο σκέψης και εξέλιξης.